

INNKALLING MØTE I PROGRAMUTVALG FOR FORSKERUTDANNING

Onsdag 06.04.22, kl. 14.00-15.30

Sted: AHH møterom 4.etg / Digitalt møterom

Sak 8/22	Godkjenning av innkalling og saksliste
Sak 9/22	Godkjenning av referat fra 09.02.2022
Sak 10/22	Fremdriftsrapportering 2021 – Samlerapporter fra instituttene Saksforelegg
Sak 11/22	Ph.d.-utdanningsmeldingen 2021 Saksforelegg
Sak 12/22	Årsmelding forskerlinjen 2021 Saksforelegg
Sak 13/22	Opprettelse av nytt emne – Dataanalysis in medical research Saksforelegg
Sak 14/22	Handlingsplan for forskerutdanning Saksforelegg
Sak 15/22	ORIENTERINGSSAKER <ul style="list-style-type: none">• NorDoc ph.d.-konferanse• Orientering fra nasjonalt prodekanmøte våren 2022
	Eventuelt

Martha Enger (s.)

Havjin Jacob. (s.)

REFERAT MØTE I PROGRAMUTVALG FOR FORSKERUTDANNING

Onsdag 09.02.22, kl. 14.00-15.30

Sted: Digitalt møterom

Til stede: Martha Enger, Magnus Vollset, Camilla Krakstad, Petur Benedikt Júlíússon, Stian Knappskog, Anne Berit Guttormsen, Monica Hellesvik, Karl A. Brokstad

Fra administrasjonen: Tone Friis Hordvik, Marianne Heldal Stien, Jorunn Hvalby, Havjin Jacob.

Eksterne program evaluatore: Bob Harris (Karolinska institutt), Brita Solveig Pukstad (NTNU), Ranveig Seim Brekke.

Meldt forfall: Erica Persson Teige, Elisabeth Wik,

Site-visit	Presentasjon av medlemmer i programutvalget Eventuelt spørsmål/ved eksterne program evaluatore Komiteen til ph.d.-program evaluering Bob Harris fra Karolinska institutt, Brita Solveig Pukstad fra NTNU og ph.d.-kandidat Rangveig Seim Brekke fra klinisk institutt 1 var til stede på dette møtet.
Sak 1/22	Godkjenning av innkalling og saksliste Godkjent.
Sak 2/22	Godkjenning av referat fra 24.11.2021 Godkjent.
Sak 3/22	Evaluering av ph.d.-emner ved Det medisinske fakultet Visedekan informerer om at FIA har utarbeidet retningslinjer som skal bidra til lik praksis ved fakultetene når det gjelder evaluering av ph.d.-emner ved Det medisinske fakultet. Det er to type vurderinger; egenvurdering som er årlige og skal være kort beskrivelse av undervisningsopplegget for emnet. Emneansvarlig har ansvaret for å gjennomføre dette. I tillegg til dette skal alle faste ph.d.-emner evaluere minst hvert tredje år eller hver tredje gang emnet er gjennomført dersom emnet ikke avholdes årlig. PFU har ansvar for å lage en plan for treårige emneevalueringer. Fakultetsadministrasjonen har utarbeidet en tidsplan med oversikt over ph.d.-emner for evaluering. Planen er at hvert semester blir 6-7 emner tatt

Vedtak	<p>ut for evaluering. Programutvalget diskuterte foreslått tidsplan for treårige emneevalueringer og vedtok følgende:</p> <p>Programutvalget godkjenner forslaget og vedtar at planen kan iverksettes.</p>
Sak 4/22	<p>Revidering av emnebeskrivelse CCBIO906</p> <p>Visedekan informerer at emneansvarlige ved CCBIO906 søker om mindre endringer i emnebeskrivelsen.</p> <p>Endringen gjelder denne setningen: «<i>Can formulate problems, plan and carry out NGS analyses on samples from cancer patients</i>». Ettersom kurset ikke er omfattende nok til at man skal være kompetent til å praktisk gjennomføre NGS analyser etter gjennomgått kurs, foreslår emneansvarlige denne setningen «<i>Can formulate problems, select and plan for appropriate NGS analyses on samples from cancer patients</i>».</p> <p>Programutvalget diskuterte endringen, og var enige i at endringen er nødvendig. Programutvalget vedtok følgende:</p>
Vedtak	<p>Programutvalget godkjenner foreslåtte endringer i emnebeskrivelse av emnet CCBIO906. Endringene kan implementeres fra våren 2022.</p>
Sak 5/22	<p>Søknad om godkjenning av seminarrekke og symposium ved Neuro-Sysmed Forskerskole</p> <p>Neuro-SysMed forskerskole leder søker om å opprette seminarrekke og symposium med 3 studiepoeng. Det søkes samtidig om å få denne aktiviteten godkjent som registreringskriteriet for Neuro-SysMed forskerskolen.</p> <p>Programutvalget vurderte emnets form og innhold og påpekte noen punkter i emnebeskrivelsen som var uklare. I programbeskrivelsen er det uklar hva slags type forberedelser de mener. Er det selvstudium, gruppearbeid, oppgaveskriving etc. Dette må komme tydelig frem. Det bør også beskrives mer utfyllende om de to rapportene som skal utarbeides og leveres der det er oppgitt at de skal bruke 40 timer på. Forventes det at de skal levere rapport om sin egen forskning, eller valgfritt tema? Under vurderingsformen i emnebeskrivelsen står det at kandidatene må delta på symposium som innebærer presentasjon av forskning. Dette bør omformuleres slik at det tydelig kommer frem om kandidatene skal presentere egen forskning, valgfritt tema, eller oppgitt tema. Hvis det er egen forskning, bør det vurderes om det blir overlapp med punkt 4. i vurderingsform der de bes om å skrive refleksjonsoppgave med basis i egen forskning.</p> <p>Programutvalget oppfordrer også at symposiet blir arrangert lokalt slik at det ikke blir en ekstra kostnad for ph.d.-kandidater for å gjennomføre kurset. Slik at det blir tilgjengelig for alle kandidater som er interesserte i kurset.</p>

Vedtak	Programutvalget godkjenner herved opprettelsen av emnet «Neuro-SysMed seminarrekke og symposium» med 3 studiepoeng, med forbehold om at ovennevnte klargjøringer blir innført i emnebeskrivelsen før emnet endelig kan opprettes. Emnet er også godkjent som registreringskriteriet i Neuro-SysMed forskerskolen.
Sak 7/22	ORIENTERINGSSAKER
	Eventuelt

Martha Enger (s.)

Havjin Jacob. (s.)

DET MEDISINSKE FAKULTET

PROGRAMUTVALGET FOR FORSKERUTDANNING

MØTE 06.04.2022

SAK 10/22

ePhorte nr. 2022/824

FREMDRIFTSRAPPORTERING 2021 – SAMLERAPPORTER FRA INSTITUTTENE

Hva saken gjelder

I tråd med ph.d.-forskriften § 9, skal alle aktive kandidater og deres hovedveiledere ved UiB hvert år levere separate, skriftlige framdriftsrapporter. Framdriftsrapporteringen er en del av den totale rapporteringen til UiB, og et ledd i institusjonens oppfølging av kandidatene. Rapportene har siden 2010 blitt sendt ut av Forskningsadministrativ avdeling gjennom spørreskjemaverktøyet SurveyXact, men oppfølging av kandidatene skjer på instituttnivå.

Programutvalg for forskerutdanning skal på fakultetets vegne sikre at forskerutdanningen organiseres og gjennomføres med høy kvalitet. Som ledd i denne kvalitetssikringen leverer instituttene årlig en samlerapport for fremdriftsrapporteringen der det fremgår hvordan kandidater og veiledere har rapportert, og hvordan denne rapporteringen følges opp. Programutvalget kan slik sikre seg at kandidatene får den oppfølging de har krav på. Samlerapportene skal ikke gi en detaljert fremstilling av de enkelte kandidaters situasjon, men synliggjøre hvordan instituttene jobber for å følge opp sine kandidater.

Programutvalget bes om å gå gjennom instituttenes samlerapporter og kommentere på forhold som bør følges opp videre, enten generelt eller på de enkelte instituttene.

For 2021 har fakultetet lagt til spørsmål knyttet til registreringskriterier i forskerskolene. Følgende forskerskoler har levert inn liste over kandidater som fyller kriterier for registrering ved forskerskolene

- Klinisk medisin: 16 kandidater.
- CCBIO: 18 kandidater
- ODOR: 15 kandidater

Forslag til vedtak

1. Programutvalg for forskerutdanning tar instituttene samlerapporter for oppfølging av framdriftsrapportering 2021 til etterretning.

Vedlegg

Samlerapporter fra instituttene

Havjin Jacob/14.03.2020

Samlerapport for fremdriftsrapporteringen i ph.d.-programmet 2021

Det medisinske fakultet

Instituttavn: IKO

- 1) I hvor stor grad opplever instituttet at det er et problem at veiledere/kandidater ikke rapporterer? Hva oppfatter instituttet at er årsakene til at enkelte ikke rapporterer? Hva gjøres for å følge opp de som ikke rapporterer?**

Institutt for klinisk odontologi opplever i liten grad at rapportering er en utfordring da alle kandidater og veiledere vanligvis leverer inn rapporter.

Følgende rapporterte ikke i 2021:

- En veileder rapporterte ikke grunnet sykdom.
- 2 kandidater rapporterte ikke fordi de er i permisjon
- 2 kandidater rapporterte ikke fordi de hadde levert avhandling

- 2) List opp hvilke typer tiltak som er iverksatt eller planlagt iverksatt på instituttet som del av oppfølgingen etter framdriftsrapportene for 2020, og anslå hvor mange kandidater det er aktuelt å følge opp med de enkelte tiltakene.**

Type tiltak	Antall kandidater	Merknad
Møte med instituttledelsen (kandidat eller veileder)	19	Møte med forskningsleder, se merknadsfeltet under.
Møte med administrasjonen	19	IKO inviterer alle kandidatene, inkludert dem som startet etter første juli, til oppfølgingssamtaler i januar. Unntaket er dem som har levert avhandling eller er i permisjon. Forskningsleder, ph.d.-koordinator og kandidaten deltar på samtalene. Samtalene inkluderte følgende: <ul style="list-style-type: none">• Status i arbeidet, miljø, veilederforhold.• Info om å søke om godkjenning av opplæringsdelen• Praktisk info om slutfasen for dem som nærmer seg levering.

		<ul style="list-style-type: none"> • Info om å søke om forlengelse for dem som ikke rekker å levere innen frist. • Fordelene med utenlandsopphold
Kontakt med kandidat / veileder pga. store forskjeller mellom kandidat og veileders rapport	0	
Endringer i pliktarbeid	0	
Bytte av veileder/styrking av veiledergruppe	0	
Diskusjon med kandidat/veileder om justering av prosjekt for å bli ferdig innenfor avtaleperioden	0	
Melding om at kandidat må søke om forlengelse	6	På oppfølgingsamtalene gav vi informasjon om å søke om forlengelse for dem som ikke rekker å levere innen frist.

Melding om at kandidat må søke om permisjon eller annen endring av ph.d.-avtalen	0	Vi har fortløpende kontakt med studentene om dette gjennom hele året, og det dukket ikke opp noe nytt i fremdriftssamtalene.
Arbeid settes i gang med tanke på utskriving	0	
Andre oppfølgings tiltak – fyll inn type tiltak og antall kandidater under:		
Type tiltak	Antall kandidater	Merknad

3) Hvor mange kandidater oppgir at de er eller vil bli forsinket sammenlignet med opprinnelig ph.d.-periode?

10 kandidater svarer at planlagte innleveringstidspunkt ikke stemmer med opprinnelig plan for innleveringstidspunkt.

4) Hvordan følger instituttet opp kandidater som er på overtid? Hvilke tiltak settes inn for å få disse til å levere en realistisk plan for gjennomføring, og hvordan følges slike individuelle planer opp fra instituttets side?

Vi mener å ha jevn kontakt med studentene som er på overtid. Vi har tradisjon for å kontakte kandidatene noen måneder før prosjektperioden deres går ut, og ber om dato for levering. Slik holder vi oversikt over kandidatene, og vi fanger opp forsinkelser. Kandidater som søker om forlengelse bes om å levere en statusrapport til ph.d.-koordinator hver måned.

5) Utfyllende (ikke personsensitive) opplysninger vedr. instituttets oppfølging. (Meld enkeltsaker inn i ephorte)

Ingenting å tilføye.

6) Legg ved liste over kandidater som har oppfylt kriteriene for å registreres i forskerskolen for h2021 og vår 2022 (oppmeldt til emne per 1. februar)

Alle kandidater som tas opp av IKO til ph.d.-programmet oppfyller kriteriene f.om. våren 2022. ph.d.-koordinator melder kandidatene opp i emnet i FS

7) Konsekvenser av koronapandemien for ph.d.-kandidaters fremdrift og instituttets tiltak i for å støtte kandidatene i denne situasjonen

I 2021 har ikke IKO vært nedstengt for kandidatene, i motsetning til i 2020.

Vi vurderer ikke at pandemien alene har ledet til større forsinkelser, annet enn et par måneder for noen. I starten fikk pandemien konsekvenser for datainnsamlingen for flere kandidater. Alle planlagte utenlandsopphold, samt konferanser har blitt rammet.

Pandemien har rammet det sosiale ved at det har vært få sosiale møter og seminar. Et tiltak fra IKO er at vi nå planlegger flere fysiske møter og seminar for å bygge opp det sosiale. I mars starter bl.a. en seminarserie som skal gå en gang i måneden.

Andre tiltak for kandidatene under pandemien har vært: Journal clubs på Teams for å ha sosial kontakt i tillegg til det faglige og digitale lab møter.

Mange av kandidatene har søkt om og fått koronaforlengelse, men vi har dessverre ikke tall på hvor mange ettersom kandidatene har søkt individuelt og via HR-seksjonen.

Samlerapport for fremdriftsrapporteringen i ph.d.-programmet 2021

Det medisinske fakultet

Institutt navn: Institutt for biomedisin

- 1) I hvor stor grad opplever instituttet at det er et problem at veiledere/kandidater ikke rapporterer? Hva oppfatter instituttet at er årsakene til at enkelte ikke rapporterer? Hva gjøres for å følge opp de som ikke rapporterer?

Av instituttets 47 kandidater har 3 kandidater og 2 veileder ikke svart; de blir fulgt opp via epost. Oppsummerende: det er bare noen få kandidater/veileder som ikke svarer og ingen problem.

- 2) List opp hvilke typer tiltak som er iverksatt eller planlagt iverksatt på instituttet 2021, og anslå hvor mange kandidater det er aktuelt å følge opp med de enkelte tiltakene.

Disse tiltak følger ikke av framdriftsrapportene, men av midtveisevaluering eller av at kandidat/veileder har tatt personlig kontakt med administrasjonen.

Type tiltak	Antall kandidater	Merknad
Møte med instituttledelsen (kandidat eller veileder)	0	
Møte med administrasjonen	2	
Kontakt med kandidat / veileder pga. store forskjeller mellom kandidat og veileders rapport	0	
Endringer i pliktarbeid	0	
Bytte av veileder/styrking av veiledergruppe	2	
Diskusjon med kandidat/veileder om justering av prosjekt for å bli ferdig innenfor avtaleperioden	0	
Melding om at kandidat må søke om forlengelse	2	
Melding om at kandidat må søke om permisjon eller annen endring av ph.d.-avtalen	2	
Arbeid settes i gang med tanke på utskriving		
Andre oppfølgings tiltak – fyll inn type tiltak og antall kandidater under:		
Type tiltak	Antall kandidater	Merknad
Melding om at kandidat må søke om godkjenning av	3	

elementer i opplæringsdelen		
Oppfølging som avtalt ved midtveisevaluering. Møte med midtveiskomite.	3	
Oppfølging etter forlengelse; som avtalt når forlengelse ble innvilget. Epost fra ph.d.-koordinator.	7	
Epost fra ph.d.-koordinator når kandidat nærmer seg sluttdato. Avklare innleveringsdato eller forlengelse.	6	

- 3) Hvordan følger instituttet opp kandidater som er på overtid? Hvilke tiltak settes inn for å få disse til å levere en realistisk plan for gjennomføring, og hvordan følges slike individuelle planer opp fra instituttets side?

Kandidater blir kontaktet ca. 3 måneder før utløp av ph.d.-perioden og blir bedt om en plan for de følgende månedene. Hvis de ikke ser for seg å levere avhandlingen før sluttdato blir de bedt om å søke forlengelse av ph.d.-perioden, og må lage en realistisk fremdriftsplan. Denne planen må inneholde konkrete tidsfrister for levering av enten manuskript eller avhandling. Noen uker før disse fristene blir kandidatene igjen kontaktet og bedt om en statusoppdatering. De fleste av instituttets kandidater og veiledere er selv interessert i at avhandlingene blir levert i tide. Når tilsetningskontrakten er utløpt har de heller ikke anledning til å utføre eksperimentelt arbeid, derfor er det sjelden nødvendig med ytterlige tiltak.

- 4) Konsekvenser av koronapandemien for ph.d.-kandidaters fremdrift og instituttets tiltak i for å støtte kandidatene i denne situasjonen

De fleste beretter om forsinkelse tilsvarende sirka to måneder, men enkelte kandidater opplever fremdeles utfordringer:

"I am still struggling with the corona fallout. Not only, that the lab was closed for two months, and work worth of months was gone, but there is still until now a shortage of a lot of lab material. We are constantly missing media, stripettes, pipettes or dishes. Material I ordered in February and March did not yet arrive and is crucial for finishing especially the (...)project."

- 5) Utfyllende (ikke personsensitive) opplysninger vedr. instituttets oppfølging: INGEN.
- 6) Liste over kandidater som er oppmeldt til forskerskolen per. 1 februar: Forskerskolen ved IBM vil ha opptak og start 15 mars for året 2022. Liste over kandidater vil bli ettersendt.

Margarethe Bittins, Rådgiver, Institutt for biomedisin, 17. Desember 2021.

Anne Mette Søviknes, Rådgiver fra 1. februar 2022, Institutt for Biomedisin, 25. februar 2022.

Samlerapport for fremdriftsrapporteringen i ph.d.-programmet 2021

Det medisinske fakultet

Instituttavn: Klinisk institutt 1

- 1) I hvor stor grad opplever instituttet at det er et problem at veiledere/kandidater ikke rapporterer? Hva oppfatter instituttet at er årsakene til at enkelte ikke rapporterer? Hva gjøres for å følge opp de som ikke rapporterer?**

Av i alt 128 kandidater er det 6 kandidater og 12 veiledere som ikke har besvart.

Nivået på rapportering ligger omtrent som foregående år. Alle med manglende rapporter har fått påminnelser, og tilsendte rapporter dokumenteres fortløpende i kandidatens mapper i ePhorte.

- 2) List opp hvilke typer tiltak som er iverksatt eller planlagt iverksatt på instituttet som del av oppfølgingen etter framdriftsrapportene for 2020, og anslå hvor mange kandidater det er aktuelt å følge opp med de enkelte tiltakene.**

Type tiltak	Antall kandidater	Merknad
Møte med instituttledelsen (kandidat eller veileder)	0	
Møte med administrasjonen	6	
Kontakt med kandidat / veileder pga. store forskjeller mellom kandidat og veileders rapport	6	
Endringer i pliktarbeid	0	Enkelte kandidater er blitt forespurt av instituttet om å bidra ved enkeltoppdrag.
Bytte av veileder/styrking av veiledergruppe	0	
Diskusjon med kandidat/veileder om justering av prosjekt for å bli ferdig innenfor avtaleperioden	0	

Melding om at kandidat må søke om forlengelse	0	Også et kontinuerlig arbeid uavhengig av framdriftsrapportering.
Melding om at kandidat må søke om permisjon eller annen endring av ph.d.-avtalen	0	
Arbeid settes i gang med tanke på utskriving	2	
Andre oppfølgingstiltak – fyll inn type tiltak og antall kandidater under:		
Type tiltak	Antall kandidater	Merknad

3) Hvor mange kandidater oppgir at de er eller vil bli forsinket sammenlignet med opprinnelig ph.d.-periode?

21 kandidater.

4) Hvordan følger instituttet opp kandidater som er på overtid? Hvilke tiltak settes inn for å få disse til å levere en realistisk plan for gjennomføring, og hvordan følges slike individuelle planer opp fra instituttets side?

Instituttet følger med på kandidater som er nær eller over tiden, og igangsetter fortløpende dialog med kandidatene med tanke på eventuell forlengelse. Man er særlig oppmerksom på kandidater hvor opplæringsdelen ikke er fullført og hvor kandidaten allerede har fått maksimal forlengelse.

5) Utfyllende (ikke personsensitive) opplysninger vedr. instituttets oppfølging. (Meld enkeltsaker inn i ephorte)

6) Legg ved liste over kandidater som har oppfylt kriteriene for å registreres i forskerskolen for h2021 og vår 2022 (oppmeldt til emne per 1. februar)

Forskerskolen Neuro-SysMed

Reviderte kriterier for registrering i forskerskolen ble vedtatt i møte i programutvalget 9. februar 2022. Registrering av kandidater vil tre i kraft ved opprettelse av den nye godkjente seminarserien som danner grunnlag for slik registrering.

Forskerskolen CCBIO

Se liste over registrerte kandidater fra K1 i vedlegg.

Forskerskolen i klinisk medisin

Se liste over registrerte kandidater fra K1 i vedlegg.

7) Konsekvenser av koronapandemien for ph.d.-kandidaters fremdrift og instituttets tiltak i for å støtte kandidatene i denne situasjonen

I alt 19 kandidater har oppgitt korona som helt eller delvis årsak ved søknad om forlengelse av ph.d.-perioden i 2021. I tillegg kommer kandidater ansatt i stipendiatstilling ved instituttet som søker om forlengelse av sine stillinger, med korona som begrunnelse. Disse søker direkte til fakultetet, og instituttet har ikke oversikt over søknadene.

Når Covid er årsak til forsinkelser, skyldes dette i hovedsak én eller flere av følgende:

- utfordringer ved arbeid fra hjemmekontor, og særlig i kombinasjon med hjemmeværende barn.
- utfordringer med pasientrekruttering, og avlysninger av pasienter i pågående forsøk.
- Økt behov for arbeid i klinikk på bekostning av doktorgradsarbeidet.

Det generelle inntrykket er likevel at pandemien har forårsaket færre og kortere forsinkelser i 2021 enn foregående år. Der man i 2020 også hadde mange avlyste konferanser, er mange av disse nå gjort digitale, og virker ikke lenger å gi utfordringer for kandidatene i samme grad som ved starten av pandemien.

På grunn av gradvis åpning av samfunnet i 2021, har flere av tiltakene instituttet gjennomførte i 2020 ikke vært nødvendige å videreføre. Det har fortsatt vært mulig å benytte hjemmekontor for stipendiater som ønsker det. Midtveiseevalueringer har vært tilbudt med helt eller delvis digital deltakelse, en ordning som vurderes videreført ved behov.

Samlerapport for fremdriftsrapporteringen i ph.d.-programmet 2021

Det medisinske fakultet

Instituttavn: Klinisk institutt 2

- 1) I hvor stor grad opplever instituttet at det er et problem at veiledere/kandidater ikke rapporterer? Hva oppfatter instituttet at er årsakene til at enkelte ikke rapporterer? Hva gjøres for å følge opp de som ikke rapporterer?

Instituttet opplever ikke dette som et stort problem, det er alltid noen veiledere og kandidater som av ulike årsaker ikke rapporterer, for eksempel ved permisjon eller snarlig innlevering. PhD koordinator Irene Hjelmaas sender ut purring til de som ikke har rapportert innen fristen slik at det alltid er noen som ettersender.

Instituttet oppfatter det litt tilfeldig hvem som ikke rapporterer.

- 2) List opp hvilke typer tiltak som er iverksatt eller planlagt iverksatt på instituttet som del av oppfølgingen etter framdriftsrapportene for 2020, og anslå hvor mange kandidater det er aktuelt å følge opp med de enkelte tiltakene.

Type tiltak	Antall kandidater	Merknad
Møte med instituttledelsen (kandidat eller veileder)	1-2	Tilbud til møtet ble sendt til en kandidat til som ikke ønsket møte allikevel. Møtet med kandidaten var tilfredsstillende og problemet allerede løst.
Møte med administrasjonen	1	
Kontakt med kandidat / veileder pga. store forskjeller mellom kandidat og veileders rapport	0	
Endringer i pliktarbeid	1	K2nytt redaktør takket nei etter uttalelse fra fakultetet etter avslag på forlengelsessøknad med begrunnelse om at en mulighet er å redusere pliktarbeidet
Bytte av veileder/styrking av veiledergruppe	0	
Diskusjon med kandidat/veileder om justering av prosjekt for å bli ferdig innenfor avtaleperioden	0	

Melding om at kandidat må søke om forlengelse	0	Det gjøres fortløpende gjennom året
---	---	-------------------------------------

Melding om at kandidat må søke om permisjon eller annen endring av ph.d.-avtalen	0	
Arbeid settes i gang med tanke på utskriving	1	
Andre oppfølgingstiltak – fyll inn type tiltak og antall kandidater under:		
Type tiltak	Antall kandidater	Merknad
PhD retreat	40	Årlig PhD retreat med litt forskjellig tematikk, bl.a. problemer, psykisk helse mm; gjennomført på Voss 2021.

- 3) Hvor mange kandidater oppgir at de er eller vil bli forsinket sammenlignet med opprinnelig ph.d.-periode?

Ca. 80% av våre kandidater er forsinket, ikke minst pga korona

- 4) Hvordan følger instituttet opp kandidater som er på overtid? Hvilke tiltak settes inn for å få disse til å levere en realistisk plan for gjennomføring, og hvordan følges slike individuelle planer opp fra instituttets side?

Vi jobber systematisk med oppfølging av våre stipendiater. De må legge ved en realistisk tidsplan for å kunne søke forlengelse. Utover det er det veilederne som er ansvarlig.

- 5) Utfyllende (ikke personsensitive) opplysninger vedr. instituttets oppfølging. (Meld enkeltsaker inn i ephorte)

N/A

- 6) Legg ved liste over kandidater som har oppfylt kriteriene for å registreres i forskerskolen for h2021 og vår 2022 (oppmeldt til emne per 1. februar)

HUIMM901 (Bergen Research School in Inflammation): Anne Helene Köstner, Thea Sjøgren, Hesham Amin

[FSKLI901](#) (Forskerskolen I Klinisk medisin): Oda Vedøy, Marit Sandberg, Anders Einum,

Åslaug Matre, Karin Vissum, Jon Bjarne Leiknes

CCBIO908 (CCBIO Research School in Cancer Research): Marit Sandberg, Thea Sjøgren,
Kristina Sletta, Marta Hjelmeland, Torbjørn Nygård, Edvin Tang Gundersen, Oriol Castells,

Samlerapport for fremdriftsrapporteringen i ph.d.-programmet 2021

Det medisinske fakultet

Institutt navn: Institutt for global helse og samfunnsmedisin

- 1) I hvor stor grad opplever instituttet at det er et problem at veiledere/kandidater ikke rapporterer? Hva oppfatter instituttet at er årsakene til at enkelte ikke rapporterer? Hva gjøres for å følge opp de som ikke rapporterer?
Det er i svært liten grad et problem at kandidatene ikke rapporterer. Dei fleste som ikke rapporterer har grunn til det. Det er kun eit par som ikke har rapportert utan grunn. Her er i stor grad arbeid utanom Ph.d.-prosjektet (klinisk stilling) årsak til manglande rapportering.
- 2) List opp hvilke typer tiltak som er iverksatt eller planlagt iverksatt på instituttet som del av oppfølgingen etter framdriftsrapportene for 2020, og anslå hvor mange kandidater det er aktuelt å følge opp med de enkelte tiltakene.

Type tiltak	Antall kandidater	Merknad
Møte med instituttledelsen (kandidat eller veileder)	2	Ved IGS er det forskningsleder som er kontaktpunkt for samtaler med kandidat/veileder.
Møte med administrasjonen	1	3 kandidatar har fått tilbud om samtale, pga rapportert behov. 1 kandidat har takka ja.
Kontakt med kandidat / veileder pga. store forskjeller mellom kandidat og veileders rapport	19	Sjekk med kandidat og/eller veileder der det har vore store forskjellar, eller grunn til bekymring pga rapportert forsinka progresjon
Endringer i pliktarbeid	0	Ingen rapporterte
Bytte av veileder/styrking av veiledergruppe	0	Nei
Diskusjon med kandidat/veileder om justering av prosjekt for å bli ferdig innenfor avtaleperioden	4	Bekymring ved midtvegsevaluering pga covid19-relatert forsinkelse. Kommiteane foreslår noko endring i forhold til prosjektgjennomføring i sine rapportar.
Melding om at kandidat må søke om forlengelse	5	Covid19-relatert forsinkelse, eit særskilt problem for kandidatar med kliniske stillingar. Fleire kandidatar har søkt utan at instituttet har sendt melding.

Melding om at kandidat må søke om permisjon eller annen endring av ph.d.-avtalen	0	
Arbeid settes i gang med tanke på utskriving	2	To kandidater har ikke hatt progresjon og perioden har gått ut. De har fullført utdanningsplan og fått beskjed om at de fremdeles kan levere.
Andre oppfølgingstiltak – fyll inn type tiltak og antall kandidater under:		
Type tiltak	Antall kandidater	Merknad
Uformelle/uavtalte møter	mange	Mange kandidater tar selv kontakt (fysisk eller på mail) uten at vi har innkalt til et formelt møte.

- 3) Hvor mange kandidater oppgir at de er eller vil bli forsinket sammenlignet med opprinnelig ph.d.-periode?
75 kandidatar har rapportert at dei er forsinka (33 i meir enn 2 månadar, 32 usikre, 9 under 2 månadar).

- 4) Hvordan følger instituttet opp kandidater som er på overtid? Hvilke tiltak settes inn for å få disse til å levere en realistisk plan for gjennomføring, og hvordan følges slike individuelle planer opp fra instituttets side?

- 5) Utfyllende (ikke personsensitive) opplysninger vedr. instituttets oppfølging. (Meld enkeltsaker inn i ephorte)

- 6) Legg ved liste over kandidater som har oppfylt kriteriene for å registreres i forskerskolen for h2021 og vår 2022 (oppmeldt til emne per 1. februar)

Deltakerliste for forskerskolesamlingen 17. februar 2022 ligger i ePhorte.

DET MEDISINSKE FAKULTET

PROGRAMUTVALGET FOR FORSKERUTDANNING

MØTE 06.04.2022

SAK 11/21

ePhorte sak 2022/684

Ph.d.-utdanningsmelding 2021

Hva saken gjelder

Vedlagt er årsmelding for ph.d.-utdanningsmelding. Fakultetet er blitt bedt om å rapportere for 2021 på følgende punkter:

- Opptak, gjennomstrømming, disputaser, underkjenninger og frafall- beskrivelse av situasjonen og eventuelle tiltak for å forbedre disse parameterne.
- Korona-pandemiens påvirkning på ph.d.-utdanningen ved fakultetet (punkter som kan omtales; opplæringsdelen, datainnsamling, veiledning, internasjonale nettverk, karriereveiledning, sosiale og helsemessige aspekter og forlengelser).
- Kandidatenes bidrag til forskningen ved fakultetet.
- Fakultetenes systematiske kvalitetsarbeid.

Bestillingen til instituttene og fakultetet er vedlagt. Årets frist for ph.d.-meldingen **20.mai.2022.**

Alle institutt har levert sine rapporter (vedlagt). På grunnlag av instituttene rapporter, formulerer fakultetet en samlet ph.d.-utdanningsmelding. Vi gjør oppmerksom på at dette er et førsteutkast. Programutvalget bes om å gå gjennom instituttene og fakultetets ph.d.-utdanningsmelding og komme med eventuelle kommentarer og endringsforslag.

Forslag til vedtak:

Programutvalget for forskerutdanning tar ph.d.-utdanningsmeldingen til etterretning, eventuelt med de kommentarer/endringsforslag som fremkommer i møtet.

Vedlegg:

1. Bestilling til instituttene
2. Bestilling til fakultetene
3. Instituttene ph.d.-utdanningsmeldinger 2021
4. Fakultetets ph.d.-utdanningsmelding 2021

HAJA/28.03.2022

Klinisk institutt 1
Institutt for klinisk odontologi
Institutt for biomedisin
Institutt for global helse og samfunnsmedisin
Klinisk institutt 2

Referanse

2022/684-HAJA

Dato

10.01.2022

Ph.d.-utdanningsmelding 2021 (bestilling)

Det vises til sak 2021/19673 (vedlagt), der Det medisinske fakultet er bedt om å utarbeide en ph.d.-utdanningsmelding for fakultetets ph.d.-program, som del av det helhetlige kvalitetssikringsarbeidet for ph.d.-utdanningen ved UiB.

I den forbindelse ber fakultet instituttene om innspill til deler av meldingen. Fakultet vil selv hente ut de kvantitative data og andre mer overordnede punkter som skal omtales i meldingen. Instituttene bes ikke om å skrive fulle meldinger, men bes i hovedsak om å omtale følgende punkter:

- Oppfølging av ph.d.-utdanningsmeldingen 2020 og eventuelle tiltak.
- Korona-pandemiens påvirkning på ph.d.-utdanningen: punkter som kan omtales er forsinkelser, veiledning, datainnsamling, opplæringsdelen, internasjonale nettverk, og disputaser.
- Kandidatens bidrag til forskningen ved institutt. Forhold som kan omtales;
 - Strategiske vurderinger som gjøres ved ansettelse og opptak av kandidater.
 - Hvordan kandidatene utfyller allerede eksisterende forskningsfelt.
 - Graden av nyskapende forskning.
- Oppfølging av fremdriftsrapporter.
- Midtveisevaluering
- Gjennomføring av medarbeider- eller oppstarts samtaler med ph.d.-kandidatene ut over ordinær veiledning.
- Opplæringsdelen:
 - Hvordan man vurderer instituttets kursportefølje.
 - Hvordan ph.d.-emner evalueres.

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Instituttene står fritt til å benytte anledningen til å kommentere andre forhold ved ph.d.-
utdanningen dersom det er ønske om det.

Frist for instituttene svar settes til **28.03.2022**. innspillene vil bli lagt fram for Programutvalg
for forskerutdanning i deres møte 06.04.2022 og deretter innarbeid i fakultetets melding som
blir sendt til Forsknings- og innovasjonsmeldingen.

Vennlig hilsen

Martha Enger
Visedekan

Tone Friis Hordvik
Seksjonssjef

Vedlegg
Bestillingsbrev fra FIA

Fakultetene

Referanse

2021/19673-MARIEI

Dato

09.12.2021

Ph.d.-utdanningsmeldingen 2021

Som en del av arbeidet med universitetets ph.d.-utdanningsmelding, ber vi om at det utarbeides meldinger for de fakultetsvise ph.d.-programmene. Dette gjelder både de vitenskapelige ph.d.-programmene og ph.d.-programmet innen kunstnerisk utviklingsarbeid. Vi finner det naturlig at ph.d.-programmenes meldinger blir behandlet av de respektive programstyrene.

Ph.d.-utdanningsmeldingen bør ikke være lengre enn fem sider. Vi ber om at punktene nedenfor omtales:

- Oppfølging av foregående års ph.d.-utdanningsmelding og eventuelle tiltak
- Opptak, gjennomstrømming, disputaser, underkjenninger og frafall – beskrivelse av situasjonen og eventuelle tiltak for å forbedre disse parameterne
 - o Hvis gjennomstrømmingen har vært svakere enn ønskelig, ber vi om at bakgrunnen for dette kommenteres
- Korona-pandemiens påvirkning på ph.d.-utdanningen ved fakultetet. Punkter som kan omtales er forsinkelser, forlengelser, opptak, veiledning, datainnsamling, opplæringsdelen, internasjonale nettverk, mv.
- Kandidatens bidrag til forskningen ved fakultetet. Forhold som kan omtales:
 - o Strategiske vurderinger som gjøres ved ansettelse og opptak av kandidater
 - o Hvordan kandidatene utfyller allerede eksisterende forskningsfelt
 - o Graden av nyskapende forskning
- Fakultetenes systematiske kvalitetsarbeid. Forhold som kan omtales:
 - o Oppfølging av fremdriftsrapporter
 - o Midtveisevaluering
 - o Gjennomføring av medarbeider- eller oppfølgingsamtaler med ph.d.-kandidatene ut over ordinær veiledning
 - o Opplæringsdelen
 - Evaluering av rammene og emneporteføljen
 - Emneevalueringer
 - o Programevaluering

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Forsknings- og innovasjonsavdelingen
Telefon +4755584980
post@uib.no

Postadresse
University of Bergen,
Postbox 7800
NO-5020 BERGEN

Besøksadresse
Jekteviksbakken 31
Bergen

Saksbehandler
Marie Eide
55584963

- Hvis det har blitt gjennomført en evaluering av ph.d.-programmet, omtal evalueringen og hva denne viste, inkludert en omtale av plan for oppfølging
- Hvis det ikke har blitt gjennomført en evaluering, foreligger det en plan for når fakultetet skal gjennomføre en programevaluering?

Meldingene danner et viktig grunnlag for kvalitetsarbeidet ved ph.d.-utdanningen ved UiB.

Frist for innlevering settes til 20. mai 2022. Ph.d.-utdanningsmeldingen vil bli behandlet i UiB sitt forskningsutvalg før endelig behandling i universitetsstyret.

Vennlig hilsen

Benedicte Løseth
avdelingsdirektør

Marie Eide
seniorrådgiver

Kopi
Universitetsdirektørens kontor

PH.D.-UTDANNINGSMELDING 2021 IKO

Oppfølging av ph.d.-utdanningsmeldingen 2020 og eventuelle tiltak.

- Forskerskolen har hatt fokus på å øke sosial og faglig aktivitet blant kandidatene bl.a. vha. Journal Clubs og seminar.
- Vi har fortsatt med å legge vekt på IKOs forskningsstrategi med rekruttering av nye eksternfinansierte kandidater og har fokusert på deres kompetanse og ferdigheter samtidig som vi har tilrettelagt for et høyt sosialt nivå.

Korona-pandemiens påvirkning på ph.d.-utdanningen: punkter som kan omtales er

- **Forsinkelser:** Vi vurderer ikke at pandemien alene har ledet til større forsinkelser, annet enn et par måneder for noen. Disse kandidatene har søkt om forlengelse individuelt og via HR-seksjonen. Vi mener å ha jevn kontakt med kandidatene som er på overtid. Kandidater som søker om forlengelse bes om å levere en statusrapport til ph.d.-koordinator hver måned.
- **Veiledning:** vi mener at kontakten mellom veileder og kandidat ikke har blitt redusert. I fremdriftssamtalene rapporterte kandidatene om tilfredsstillende kontakt med veileder.
- **Datainnsamling:** Også i 2021 fikk pandemien store konsekvenser for datainnsamlingen for flere kandidater med kliniske prosjekter. Kandidater med Lab-prosjekter har blitt mindre påvirket i 2021
- **Opplæringsdelen:** kurs har gått som oppsatt, men i digital form. Avlyste konferanser 2021 der det var planlagt deltakelse (og formidlingspoeng) har ført til manglende formidlingspoeng for flere kandidater. I Journal Clubs har nye måter å finne formidlingspoeng på blitt utforsket, avisinnlegg er et eksempel på dette.
- **Internasjonale nettverk:**
Institutt for klinisk odontologi har mange utenlandske ph.d.-kandidater. Gjennom forskergruppene har instituttet kontakt med flere internasjonale forskningsmiljø, både i nordiske, europeisk, amerikanske og afrikanske land. Dette er med å bygge relasjoner mellom instituttet og forskningsmiljø internasjonalt.

I 2021 var kontakt med utlandet redusert, i og med at nesten samtlige faglige reiser/utenlandsopphold/konferanser ble avlyst.

- **Disputaser:** IKO hadde 3 hybride disputaser i 2021 der publikum og opponenter var tilstede digitalt p.g.a. Korona-pandemien. Kandidat, hovedveiledere og custos deltok fra auditorium.

Kandidatens bidrag til forskningen ved institutt. Forhold som kan omtales:

- Strategiske vurderinger som gjøres ved ansettelse og opptak av kandidater.
- Hvordan kandidatene utfyller allerede eksisterende forskningsfelt.
- Graden av nyskapende forskning.

Instituttets ph.d.-kandidater er vesentlig for forskningen ved instituttet, og bidrar sterkt til den anerkjennelsen som forskningen ved IKO får. Kandidatene er del av instituttets forskningsgrupper og drar nytte av forskningsgruppens aktiviteter og kompetanse. Forskningsgruppene utfører innovativ og translasjonell forskning der kandidatene er sterkt involvert.

IKO vedtok en ny forskingsstrategi i 2019 der forskerutdanning er et av hovedtemaene. Instituttet har satt seg som et mål å ha et aktivt faglig læringsmiljø for tilegning av vitenskapelige, praktiske og analytiske ferdigheter for våre

doktorgradskandidater, samtidig som alle vitenskapelig ansatte i faste stillinger skal være involvert i doktorgradsutdanningen ved instituttet. I strategien pekes det mot 11 konkrete tiltak som skal iverksettes i løpet av 2019 – 2022 for å oppnå målene. Disse tiltakene er rettet både mot rekruttering av eksternfinansierte ph.d.-kandidater, profilering av ph.d.-kandidater, økning av deres kompetanse og ferdigheter, og styrking av veilederes engasjement og kompetanse.

Fakultetets øremerkede ph.d.-stillinger for odontologiske kandidater er et viktig strategisk virkemiddel for å opprettholde god og innovativ odontologisk forskning. Det skal til enhver tid være 13 øremerkede ph.d.-stillinger for kandidater med odontologisk bakgrunn. Vi ser at flere av disse ikke blir utlyst etter hvert som kandidater slutfører. I vårt fagmiljø er det nå stor etterspørsel etter disse stillingene. For at odontologi ikke skal bli marginalisert må fakultetet utlyse disse øremerkede stillingene fortløpende.

Oppfølging av fremdriftsrapporter

IKO inviterer alle kandidatene, inkludert dem som startet etter første juli, til oppfølgingssamtaler i januar. Unntaket er dem som har levert avhandling eller er i permisjon. Forskningsleder, ph.d.-koordinator og kandidaten deltar på samtalene. Resultatene fra fremdriftsrapporteringen brukes som grunnlag for samtalene, og samtalene inkluderte følgende:

- Status i arbeidet, miljø, veilederforhold.
- Info om å søke om godkjenning av opplæringsdelen
- Praktisk info om sluttfasen for dem som nærmer seg levering.
- Info om å søke om forlengelse for dem som ikke rekker å levere innen frist.
- Fordelene med utenlandsopphold.

Under disse samtalene kommer det gjerne opp små og store utfordringer som vi kan hjelpe kandidatene med. Samtalene, sammen med fremdriftsrapporteringen, er gode verktøy for instituttet i arbeidet med å følge opp kandidater.

Midtveisevaluering

Instituttet har god struktur på gjennomføringen av midtveiseevalueringer, og komiteen til midtveisevaluering består av en vitenskapelig ansatt som er medlem i forskningsutvalget og en annen vitenskapelig ansatt.

I 2021 hadde IKO en midtveisevaluering. Presentasjonen for publikum ble holdt digitalt pga. Covid19, mens diskusjonen med komite og veiledere ble holdt i et møterom.

Gjennomføring av medarbeider- eller oppstarts samtaler med ph.d.-kandidatene ut over ordinær veiledning.

Vi har årlige oppfølgingssamtaler med ph.d.-kandidatene i forbindelse med fremdriftsrapporteringen der forskningsleder og ph.d.-koordinator er tilstede. Ved oppstart har kandidaten i tillegg samtale med:

- Personalkonsulent ang. selvbetjeningsportalen etc.
- Økonomikonsulent ang. tildelingsbrev
- ph.d.-koordinator tar imot kandidatene den dagen de starter og viser dem rundt, hjelper med sebra konto, gir info om opptakssøknad til ph.d.-programmet etc.

Opplæringsdelen:

- - Hvordan man vurderer instituttets kursportefølje.
- - Hvordan ph.d.-emner evalueres.

Instituttet vurderer kontinuerlig behovet for endring og oppdatering av kursportefølje på ph.d.-nivå og evaluerer om endringer trengs.

Til orientering i instituttrådet sak xx/22

Forskerutdanningsmelding 2021 - Institutt for global helse og samfunnsmedisin

I 2021 ble det ved Institutt for global helse og samfunnsmedisin (IGS) avlagt 32 doktorgrader, fordelt på 17 kvinner og 15 menn. Av disse var 13 fra Senter for internasjonal helse (CIH), 5 fra Fagområde for epidemiologi og statistikk, 7 fra Fagområde for allmenntilleggsmedisin, 2 fra Fagområde for helsevitenskap 2 fra Fagområde for eldremedisin, samfunnsfarmasi og tverrprofesjonell samarbeidslæring og 3 fra Fagområde for etikk og helseøkonomi. Av de 32 disputasene hadde alle (100%) opponenter av begge kjønn. Dette er en bedring fra året før hvor 23% hadde opponenter med samme kjønn. Ved utgangen av 2021 hadde IGS i underkant av 150 ph.d.-kandidater og 13 forskerlinjestudenter.

Oppfølging av forskerutdanningsmelding 2020 og tiltak som er gjort.

Ved IGS skal alle ph.d.-kandidater være tilknyttet en forskningsgruppe. Forskningsgruppene ved IGS har i sine strategiplaner at det er en prioritert oppgave å involvere og inkludere master- og forskerlinjestudenter og ph.d.-kandidater i sine aktiviteter.

Instituttet har to egne forskerskoler: Forskerskolen i samfunnsmedisin og Forskerskolen i internasjonal helse (CISMAC/CIH Research School), som er et samarbeid mellom CIH, Senter for fremragende forskning (SFF) – CISMAC og Bergen senter for etikk og prioritering - BCEPS. Disse to kommer i tillegg til seks nasjonale tematiske forskerskoler som instituttet er en del av: EPINOR (For epidemiologi), NAFALM (for allmenntilleggsmedisin), NFIF (for farmasi), NORBIS (for biostatistikk), NRSRGH (for global helse) og MUNI-HEALTH-CARE (for kommunale helse- og omsorgstjenester). Av disse tok prosjektfinansieringen for NAFALM, NFIF og EPINOR slutt i løpet av 2021, og NRSRGH har finansiering ut 2022.

Forskerskolen i samfunnsmedisin hadde tre samlinger i 2021 med temaer som er relevante for ph.d.-kandidatene på tvers av fagområdene:

- Mental helse under pandemien hvor vi inviterte Per Einar Binder og Tine Nordgreen. Dette var når det var stort smittetrykk og ble derfor holdt heldigitalt.
- Lunsj til lunsj kronikkskrivekurs med kursholdere fra Forskning.no på Solstrand. Med tanke på samarbeid på tvers av enhetene i helseklyngen inviterte vi også IKO og HEMIL til å bli med om de ønsket det. HEMIL takket nei, men IKO ble med. Her jobbet deltakerne med en konkret tekst basert på egen forskning og fikk kontinuerlig tilbakemelding av kursholderne. Seminaret var veldig populært og flere av ph.d.-kandidatene endte opp med å publisere kronikk iblant annet VG, Aftenposten og forskning.no
- Kommunikasjonsteknikk med Marion Solheim og introduksjon av ph.d.-forskriften av Torunn Olsnes

CIH/CISMAC forskerskolen har hatt regelmessige samlinger i 2021, stort sett annenhver onsdag, slik som tidligere år. Alle samlinger har vært digitale. Vi samlet oss om et felles program som inneholdt midtveis-evalueringer (ansvar CIH), webinarer (ansvar CISMAC) og studentorganiserte 'Journal Clubs' (ansvar 3 ph.d.-kandidater). I tillegg har vi oppfordret studentene til å delta/høre på disputaser og prøveforelesninger.

UNIVERSITETET I BERGEN

Institutt for global helse og samfunnsmedisin

Teknisk sett har forskerskolens arrangementer nå god erfaring med å ha åpne zoom-møter der deltagerne fullt ut kan i diskusjoner.

Vi opplever også at internett-forbindelsen har blitt forbedret i korona-tiden hos våre partnerland, slik at vi har oftest god kontakt med deltagerne i arrangementene. Våre kandidater har også god nytte av Norwegian Research School in Global Health (NRS GH), den nasjonale forskerskolen som vi samarbeider med. Denne har også gitt kurs og seminarer for våre studenter online i 2021 og hadde den årlige ph.d.-konferansen på Hurtigruten i november.

CIH/CISMAC forskerskolen ved CIH er så stor at vi har behov for at ledelse av forskerskolen blir en egen funksjon for en av de vitenskapelig ansatte; nå ligger dette arbeidet hos senterleder, som opplever at det er vanskelig å ha tid til å følge opp de enkelte kandidater og veiledere så mye som det egentlig trengs.

Korona-pandemiens påvirkning på ph.d.-utdanningen ved instituttet

Forsinkelser

35,5% av kandidatene ved IGS rapporterer at det har skjedd endringer som har fått konsekvenser for fremdriften i forhold til opprinnelig plan. Dette samsvarer med veiledernes rapportering.

En rekke av våre kandidater har måttet søke om forlengelse av ph.d.-perioden i 2021 pga. forsinkelse av feltarbeid. Korona har gjort det vanskelig å samle inn materiale fra pasienter eller andre populasjoner rundt om i verden. Vårt inntrykk er likevel at mye har gått ganske bra, og vi har jobbet med å følge opp hver enkelt kandidat for å unngå at noen faller ut av programmet. Noen kandidater som har vært i oppstartsfasen når pandemien kom har meldt at de kom tregt i gang som følge av at datainnsamlinger ikke har latt seg gjennomføre som planlagt. Hvor mye disse kandidatene vil bli forsinket som følge av pandemien vet vi ennå ikke før de nærmer seg slutten av ph.d.-løpene. Noen kandidater jobber også i kliniske stillinger som har krevd mer tilstedeværelse i klinisk jobb, og derfor mindre tid til ph.d.-prosjektet. Pandemien har også ført til noen utfordringer for kandidatene med å fullføre formidlingsdelen i opplæringsplanen. I samarbeid med nasjonale forskerskoler har vi arrangert noen digitale konferanser hvor kandidatene kan presentere egen forskning og få spørsmål og tilbakemeldinger fra publikum.

Veiledning

95,3 % av kandidatene som har svart i framdriftsrapporteringen er svært fornøyd (66,3%) eller fornøyd (29,0%) med veiledningsforholdet, de resterende 4,7% av kandidatene er delvis fornøyd, ingen rapporterer at de er misfornøyde. Det samme gjelder frekvens på kontakt med veileder, men der er det 8,4% som bare er delvis fornøyd, mot 91,6% som er svært fornøyd eller fornøyd. I underkant av 3% av kandidatene rapporterer at tilbakemelding fra veileder på tekst/manuskript ikke kommer innen rimelig tid.

Opplæringsdel

42% rapporterer at de har fullført opplæringsdelen.

Disputaser

De aller fleste disputasene i 2021 har vært arrangert digitalt på zoom, stort sett pga. reiserestriksjoner og forskriftsfestede pandemiltak. Zoom som digital plattform har fungert bra. Vi har også hatt en del hybriddisputaser hvor noen er i et auditorium og publikum og av og til noen av komited medlemmene deltar digitalt. Det er lagt ned et stort arbeid for å få disputasene til å fungere digitalt. Hver disputas har krevd testing og oppfølging i forkant og under disputas. Vi hadde relativt

UNIVERSITETET I BERGEN

Institutt for global helse og samfunnsmedisin

mange disputaser, og har opplevd at det har vært svært vellykket å ha disputasene digitalt. Tidligere opplevde vi ofte at fysiske disputaser med doktorander fra CIH her i Bergen kun hadde 5-6 tilhørere, noe som var trist for kandidatene og alle. Nå er det som oftest 40-50 deltagere på disputasene.

UiB har en fellesgrad med Hawassa University i Etiopia, og vi har tatt opp 16 kandidater derifra. Dette er et betydelig merarbeid mht. veiledning som utføres av de vitenskapelig ansatte når det gjelder disse kandidatene, og i denne gruppen er så godt som alle forsinket 2-3 semester i sitt arbeid. Men vi har stor tro på at de fleste vil kunne disputere i 2022.

Kandidatenes bidrag til forskning ved instituttet

Kandidatene ved IGS er som nevnt integrert i forskningsgrupper, og bidrar i stor grad til forskingsmiljøene og til framdrift i prosjektene de er engasjerte i. Forskningsgruppene vurderer hvor godt kandidatene utfyller eksisterende forskningsfelt i prosessene med å skaffe finansiering og stipend. Prosedyrene ved rekruttering er ulike ved ulike rekrutteringskilder, der de tre viktigste er prosjektfinansierte stipender, UiB stipend og Forskerlinjestipend. I alle tilfeller gjøres det strategiske vurderinger ved rekrutteringen, men i aller størst grad for prosjektfinansierte kandidater som skal løse relativt konkrete forskningsutfordringer. De strategiske vurderingene gjøres i hovedsak av prosjektledelse for disse kandidatene, mens UiB finansierte kandidater inkludert forskerlinjen blir vurdert av Utvidet forskingsledelse ved fakultetet etter kriterier som inkluderer strategiske forhold ifht forskningsgruppe og veiledere. Både eksterne og interne finansieringskilder legger stor vekt på at forskningen skal være nyskapende.

Oppfølging av framdriftsrapporter, midtvegevalueringer

Vi er fornøyde med gjennomstrømmingen av ph.d.-kandidater. Instituttet har til enhver tid om lag 150 kandidater i programmet. Tilkomsten av nye kandidater følger antallet disputaser, med rundt 30 kandidater årlig. Alrek helseklynge gir nye rammer og muligheter for samarbeid om ph.d.-prosjekter.

Faglig oppfølging underveis er vesentlig for å sikre progresjon. Et viktig virkemiddel for oppfølging er midtveisevaluering, samt oppfølging av kandidater på bakgrunn av årlige framdriftsrapporter. Forskningsleder og/eller ph.d.-koordinator tar kontakt med kandidater og veiledere som har uttrykt misnøye på ett eller flere punkter i framdriftsrapporten. Vi har også innført en rutine hvor forskningsleder får tilsendt alle midtveisevalueringer for å lettere kunne følge opp kandidater som er vurdert som å ha en bekymringsverdig fremdrift. Oppfølging av kandidater som hører til CIH/CISMAC Research School blir av forskningsleder delegert til senterleder for CIH.

Gjennomføring av medarbeider- eller oppstartssamtaler med ph.d.-kandidatene utover ordinær veiledning

Ph.d.-kandidater med UiB-stipend skal som tilsatt innkalles til medarbeidersamtale. Ansvar for medarbeidersamtaler er delegert til fagområdelederne. Hvert fagområde har mulighet til å delegere medarbeidersamtaler til forskningsgruppeledere. I 2021 har korona-pandemien hatt innvirkning på gjennomføring av medarbeidersamtaler. Alle fagområder har hatt en plan for gjennomføring, men pandemien har ført til at en del samtaler er blitt utsatt.

Instituttets kursportefølje og evaluering av disse:

Instituttet har en relativ stor ph.d.-kursportefølje der flere av ph.d.-kandidatene våre har deltatt i 2021:

UNIVERSITETET I BERGEN

Institutt for global helse og samfunnsmedisin

- INTH914 Applied economic evaluation in health care
- INTH950 Equity and fairness in health - an applied approach to ethics
- INTH921 Experimental epidemiology
- INTH928 Global tuberculosis Epidemiology and Intervention
- INTH956 Observational epidemiology
- MEDEPIDEM-A Epidemiologiske prinsipper og metoder
- MEDSTA3 Analysis of longitudinal and correlated data
- MEDKVFORSK2 Kvalitative forskningsmetoder - fordypning i analysemetoder og tradisjoner

Oversikt over antall ph.d.-kandidater som deltok i emnene de siste fem årene:

Emnekode/semester	2022	2021	2020	2019	2018
INTH914/Vår	1	4	2	1	4
INTH950/Vår			1		1
INTH921/Vår	5	2	7	4	19
INTH928/Vår	2	1		1	3
INTH956/Vår	7	5	8	5	16
MEDEPIDEM-A/Høst		18	14	16	21
MEDSTA3/Høst		7	11	6	9
MEDKVFORSK2/Vår	14	7	10	10	11

De formelle evalueringene av emnene har inneholdt stort sett gode.

Andre forhold av relevans for meldingen

Den nye [forsknings- og innovasjonsstrategien til IGS](#) oppmuntrer til internasjonalisering. Instituttet har to prosjekter i NORPART-programmet. Brorparten av instituttets ph.d.-kandidater deltar vanligvis på internasjonale kurs og seminarer, men dette har minnet kraftig under pandemien. IGS har i 2020 fått tilsagn på 7 NORHED-2 prosjekter, som finansieres av Norad. Disse bringer med seg en rekke ph.d.-kandidater, men de fleste vil bli tatt opp ved universiteter hos partnere i sør.

I instituttets strategi blir det lagt vekt på tilrettelegging for utveksling og forskningsopphold i utlandet, og for fortrinnsvis gjennom ekstern finansiering.

Etter to år med hovedsakelig digitale disputaser, ser vi fram til å fase inn igjen disputaser på campus. Ved behov vil vi sette opp hybridløsninger som kombinerer fordelene med både fysiske og digitale løsninger. Dette inkluderer muligheter for nettverksbygging og det høytidelige ved fysisk disputas, og muligheter for stor deltakelse og redusert miljøbelastning ved digital opposisjon for komiteemedlemmer fra fjernere strøk.

Havjin Jacob

Referanse

2022/684-ANSØ

Dato

28.03.2022

Ph.d.-utdanningsmelding 2021 fra Institutt for Biomedisin, med frist 28. mars 2022.

1. Oppfølging av foregående års ph.d.-utdanningsmelding og eventuelle tiltak
2. Opptak, gjennomstrømming, disputaser, underkjenninger og frafall – beskrivelse av situasjonen og eventuelle tiltak for å forbedre disse parameterne.
 - a. Hvis gjennomstrømmingen har vært svakere enn ønskelig, ber vi om at bakgrunnen for dette kommenteres

Ved Institutt for Biomedisin har vi kontinuerlig opptak av ph.d. kandidater gjennom året. Vi følger opp opptaket med tilbud om 1:1 samtaler med ph.d.-koordinator, da det kan være spørsmål relatert til søknadskjema for opptak. Internasjonale kandidater har gjerne spørsmål angående utfylling av informasjon om deres bachelor og master utdanning. Det er også noen spørsmål om valg av emner.

De fleste kandidatene ved Institutt for Biomedisin har forlengelser på rundt 3 mnd. grunnet covid-19 pandemien. Generelt sett er andre forsinkelser grunnet foreldrepermisjoner og sykdom. Antallet disputaser pr år har gått litt ned de siste årene, også for 2021 med noe lavere antall uteksaminert. Vi ser dette i sammenheng med et litt lavt opptak i 2017, og hvor dette kullet har hatt forsinkelser/forlengelser som nevnt over. Vi ser det også i sammenheng med kullet for 2018, hvor det var et bra opptak, men mange med en 4 års ph.d.-periode, hvor de også hatt forsinkelser/forlengelser som nevnt over. Oppsummert kan vi si at gjennomstrømmingen har vært litt lavere i 2021 både grunnet opptakstall tidligere år og korona-pandemien.

Alle disputaser i 2021 har vært digitale/hybride. Det innebærer litt ekstra organisering og tilrettelegging med digitale/hybride disputaser.

Vi har ingen underkjenninger i 2021, men har hatt ett frafall i 2021.

3. Korona-pandemiens påvirkning på ph.d.-utdanningen ved fakultetet. Punkter som kan omtales er forsinkelser, forlengelser, opptak, veiledning, datainnsamling, opplæringsdelen, internasjonale nettverk, mv.

Forlengelser i 2021 har i hovedsak vært grunnet korona-pandemien, med forlengelser på rundt 3 måneder.

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Ved Bergen biomedisinske forskerskole sitt møte 22.03.22 meddeler kandidatene at kvaliteten på veiledningen har vært som vanlig under corona-21, med en blanding av digital og «in person».

Data innsamling ved Institutt for Biomedisin innebærer stort sett forsøk hvor forskeren må håndtere prøver og instrumenter. Kandidatene meddeler at det har vært forsinkelser, og endring av planer grunnet korona-pandemien i 2021. De har opplevd forsendelses problemer og produksjonsproblemer for utstyr/materiale de er avhengig av til deres forskning. Utførelse av forsøk har også vært påvirket av korona-sykdom og særlig krav om karantene, gjeldende forskeren selv og familiemedlemmer, samt kollegaer.

Opplæringsdelen i ph.d.-programmet har vært greit meddeler kandidatene, hvor mye av opplæring har vært digital. De presiserer likevel at opplæringsdelen var bedre før korona-pandemien.

Kandidatene meddeler at internasjonale nettverk har vært utfordrende generelt under korona-pandemien, særlig med hensyn på deltakelse på kurs og konferanser. Her har det vært variasjon mellom forskningsgruppene. Ved Institutt for Biomedisin har vi flere internasjonale gruppeledere som har bidratt til opprettholdelse av det internasjonale nettverket. Instituttet har i tillegg hatt BBB seminar i 2021 med internasjonale foredragsholdere og muligheter for å delta aktivt i diskusjon og nettverksbygging.

4. Kandidatens bidrag til forskningen ved fakultetet. Forhold som kan omtales

a. Strategiske vurderinger som gjøres ved ansettelse og opptak av kandidater:

Ved Institutt for Biomedisin gjør de ulike forskningsgruppene strategiske vurderinger ved utlysning av ph.d.-stillinger, slik at prosjektene og arbeidsoppgavene passer i Instituttets forskningsportefølje og behov. Vi følger standard oppsett for søknad- og ansettelsesprosess, med faglig vurdering av prosjekt (for eksterne søknader) og komite og godkjenning fra Instituttets ledelse.

b. Hvordan kandidatene utfyller allerede eksisterende forskningsfelt

Kandidatene meddeler at de føler seg inkludert i det forskningsfeltet de tilhører, mye grunnet forskningsleder sitt engasjement, samt nasjonale og internasjonale kontakter. Instituttet tilstreber å ha en god arbeidsstedstilørighet og inkludering i det eksisterende forskningsfeltet. Vi gjør mye bra arbeid angående arbeidsmiljø, som Instituttets dag og sommeravslutning, for å stimulere interaksjon innad i forskningsfeltet.

Det har likevel vært avlysning av sosiale sammenkomster, som juleavslutning, grunnet høyt smittetrykk. Ideelt sett skulle vi nok ønske oss flere sosiale, forskningsrelaterte sammenkomster, men som har vært redusert grunnet korona-pandemien og begrenset vrime-arealer. I tillegg vil Instituttets økonomi legge begrensninger på formatet av sammenkomster.

c. Graden av nyskapende forskning

Kandidater ved Institutt for Biomedisin bidrar i stor grad til nyskapende forskning og sammen med deres forskningsgruppe er en del av fronten i deres forskningsfelt. Forskningsgruppene ved Instituttet dekker svært viktige forskningsfelt innen biomedisinsk forskning, medisinsk forskning og medisinsk grunnforskning.

5. Fakultetenes systematiske kvalitetsarbeid. Forhold som kan omtales:

a. Oppfølging av framdriftsrapporter

Kandidatene ved Institutt for Biomedisin blir fulgt opp med 1:1 samtaler som oppfølging av framdriftsrapporten. Kandidater ved Institutt for Biomedisin er interessert i de samlede overordnede resultatene av framdriftsrapportene ved Medisinsk Fakultet.

Kandidatene ønsker videre en tydeligere tilbakemelding på skjema og søknader de sender inn til Medisinsk Fakultet. De nevner opptak, forlengelse og godkjenning av studiepoeng, hvor en «kvittering» på innsendelse hadde gitt trygget for kandidaten.

Kandidatene skulle også ønske at reglene og godkjenningen av studiepoeng under formidlingsdelen var tydeligere. Kandidatene foreslår at man allerede ved midveisevaluering kunne søken om godkjenning av formidlingsstudiepoeng. Da kunne man lettere få avklart hvilke poeng man har, og hva man mangler. De er bekymret for at formidlingsstudiepoeng ikke skal bli godkjent. De savnes også avklaring om opptjening av studiepoeng fra andre institusjoner enn Universitetet i Bergen.

Kandidatene savner også at all informasjon relatert til ph.d. var samlet ett sted og ikke på ulike sider. Etter korona-pandemien, hvor alle er blitt mer avhengige av å finne frem selv digitalt, så fremstår noen nettsider hos UiB som løse tråder, med tilfeller av informasjon som ikke gir et helhetlig bilde for utenforstående, kandidater og andre nyansatte.

b. Midtveisevaluering

Kandidater ved Institutt for Biomedisin meddeler at de setter pris på midveisevalueringen og at denne er nyttig i deres ph.d.-forløp. De ønsker også at Institutt for Biomedisin fortsetter sitt opplegg for å forberede dem på midveisevaluering, med presentasjonsteknikk og planer for siste del av ph.d.-perioden.

c. Gjennomføring av medarbeider- eller oppfølgingssamtaler med ph.d.- kandidatene ut over ordinær veiledning

Institutt for Biomedisin gjennomfører oppfølgingssamtaler 1:1 etter initiativ fra kandidatene. Vi har også en strategi om å løse ting på lavest mulig nivå og ha en god dialog.

d. Opplæringsdelen

Ved Institutt for Biomedisin følges emnene og emneevalueringer nøye opp av studieseksjonen ved instituttet. Det foretas evalueringer stort sett årlig av de fleste emnene ved Institutt for Biomedisin.

e. Programevaluering

Det har vært en del utskiftninger av hvem som er eneansvarlige for emnene i ph.d. programmet og vi vil ha en gjennomgang av programevalueringen høsten 2022.

Vennlig hilsen

(Frode Berven)
(Instituttleder)

Anne Mette Søviknes
rådgiver

Klinisk institutt 1 (K1) – Ph.d.-utdanningsmelding 2021

Oppfølging av ph.d.-utdanningsmeldingen 2020 og eventuelle tiltak

Forskerskolene har etter dialog med fakultetet revidert formelle registreringskriterier for opptak. For én av forskerskolene har arbeidet resultert i opprettelse av ny studiepoenggivende seminarserie. Registreringskriterier for alle forskerskoler er nå godkjent i programutvalget for forskerutdanning.

Instituttet har utarbeidet nytt tilbud om oppstartsmøte for alle nye ph.d.-kandidater, og dette er nå del av instituttets faste oppfølging.

Korona-pandemiens påvirkning på ph.d.-utdanningen ved instituttet

Det generelle inntrykket er at pandemien forårsaket færre og kortere forsinkelser i 2021 enn i 2020, og det er ikke grunn til å tro at pandemien lenger utgjør større hindre for de fleste av kandidatene. Instituttet er likevel oppmerksom på kandidater som fremdeles melder om korona-relaterte utfordringer, for eksempel med redusert avsatt tid til forskning som følge av økt behov for arbeid i klinikk.

Digitale møtearenaer er nå godt etablert blant kandidatene, og flere melder også om veiledning gjennom digitale møter der hvor man har vært forhindret fra å møtes fysisk.

I 2021 gjennomførte K1 25 disputaser. Tre av disse var heldigitale, mens øvrige ble gjennomført i auditorium, de fleste med én eller begge opponenter tilkoblet digitalt, særlig i årets første halvdel.

Kandidatenes bidrag til forskningen ved instituttet

K1 inkluderer 18 fagområder hvor de aller fleste har aktiv forskning med ph.d.-rekruttering. Strategiske valg gjøres i forskningsgruppene, med rekruttering av kandidater til pågående prosjekter, og med søknader om ph.d.-stipendfinansiering til NFR, MED-UiB, Helse Vest, Kreftforeningen, DAM-stiftelsen og andre kilder for ekstern finansiering. I tillegg sendes det tilsvarende søknader ved utlysning av særlige satsningsområder som er tilpasset fagområdene ved instituttet.

Rekruttering av etablerte medisinere i ph.d.-prosjekter representerer tidvis utfordringer når det gjelder fordeling av tid til forskning og arbeid i klinikk.

Ved K1 er innovasjon satsingsområde i nært samarbeid med den nye EITRI-inkubatoren. Nye ph.d.-kandidater har mulighet til å få lab/kontorplass i EITRI dersom prosjektet deres ser ut til å lede mot innovasjoner. Ved blant annet gastroseksjonen er det meldt inn flere DOFI'er som resultat av ph.d.-arbeider.

Oppfølging av framdriftsrapporter

Kandidater og veiledere som i rapporten ber om oppfølging kalles inn til samtale med ph.d.-koordinator. I tilfeller som krever ytterligere oppfølging blir også instituttledelse involvert. Instituttet følger også opp kandidater med større forsinkelser ved å kontakte disse for rådgivning. Kandidater som er nær eller over tiden følges dessuten opp gjennom dialog fortløpende. Man er i denne sammenheng spesielt oppmerksom på kandidater hvor opplæringsdelen ikke er fullført og hvor kandidaten allerede har fått maksimal forlengelse.

Midtveisevaluering

Instituttet gjennomførte 33 midtveisevalueringer i 2021. Mulighet for digital deltakelse har gitt økt oppmøte av biveiledere ved evalueringene.

Instituttet jobber særlig med å fange opp kandidater som utsetter midtveisevalueringen, med mål om gjennomføring innen 2/3 av ph.d.-perioden jf. retningslinjene.

Gjennomføring av medarbeider- eller oppstartsamtaler med ph.d.-kandidatene utover ordinær veiledning

Alle nye ph.d.-kandidater tilbys nå oppstartsmøte med ph.d.-koordinator, etter formelt opptak i doktorgradsprogrammet. Møtene er individuelle og fortløpende. Formålet med møtene er å etablere kontaktpunkt mellom instituttadministrasjonen og kandidaten, gi relevant informasjon om utdanningsløpet, svare på spørsmål, og følge opp tilganger og andre praktiske forhold. Ph.d.-kandidater som ikke bor i Bergen får tilbud om digitalt oppstartsmøte.

Opplæringsdelen

Ved K1 er porteføljen av emner på ph.d.-nivå tett knyttet opp mot forskerskolene instituttet har ansvar for. Disse tilbyr også kurs med generell interesse utover fagområdet forskerskolene representerer.

Forskerskolen CCBio tilbyr en rekke studiepoenggivende kurs og aktiviteter, og er en viktig arena for ph.d.-kandidater, både ved K1 og andre institutter. Det er i 2021 videreført tilbud om digital deltakelse ved kursene, og disse har vært annonsert i NorDoc-nettverket. God markedsføring og tilgjengelighet har ført til økt oppslutning rundt kursene.

Den nyetablerte forskerskolen Neuro-SysMed tilbød høsten 2021 tre helt nye kurs innen henholdsvis brukermedvirkning, kliniske studier, og helseinnovasjon.

Forskerskolen i klinisk medisin gjennomførte høsten 2021 for første gang kurs i R for medisinske forskere.

Enkeltemnene ved forskerskolene evalueres ved spørreskjema til deltakerne etter gjennomføringen. For nye emner har slik evaluering vært særlig verdifull med tanke på videreutvikling av disse.

PHD UTDANNINGSMELDING 2021 FOR KLINISK INSTITUTT 2 (K2)

Korona-pandemiens påvirkning på ph.d.-utdanningen

Nedstengingen i 2020 har ført til store forsinkelser hos en del av stipendiatene, spesielt de som har oppgaver som innebærer eksperimentelt forskning. Men også stipendiater som hadde/har barn med hjemmeskole ble og blir forsinket i prosjektene sine. Avliving av mus under nedstengingen har ført til langvarig ettervirkning. Fakultetet må derfor sørge for at det i tiden fremover også gis forlengelse. Andre utfordringer noen av stipendiatene har hatt selv etter at UiB har åpnet igjen er vanskelig samarbeid med andre institusjoner pga nedstenging andre steder og at prøver fra utlandet aldri ble sendt.

Også i 2021 ble en del konferanser avlyst eller gjort om til digitale møter. Det har gjort nettverksbygging veldig vanskelig.

Det har vært ekstra utfordrende for ny-ansatte og utenlandske stipendiater pga bruk av hjemmekontor.

Når det gjelder opplæringsdelen virker det ikke som om det har forsinket våre stipendiater noe særlig.

Karrieredagen ble dessverre avlyst i 2021, men vi har avholdt vår årlige PhD retreat med 30 deltakere på Voss i November 2021. Temaet i år var psykisk helse.

Kandidatenes bidrag til forskningen ved instituttet

Strategiske vurderinger som gjøres ved ansettelse og opptak av kandidatene: Instituttet har ikke noen stillinger som kan brukes til dette formålet. Instituttet har ikke penger til å drive strategiske grep, fakultetet bør vurdere å avsette en pott til det.

Hvordan kandidatene utfyller allerede eksisterende forskningsfelt: De fleste stipendiatstillingene er ekstern finansiert, dvs PIene er ansvarlig for å velge ut kandidatene.

Når vi får en søknad om opptak til phd programmet hvor finansieringen er på plass aksepteres det, instituttet er ikke involvert i utvelgelse av kandidater.

Oppfølging av fremdriftsrapporter

Fremdriftsrapportene for 2021 viser at stipendiatene er stort sett fornøyde med sine veiledere. De tilfellene hvor en kandidat eller veileder har uttrykt misnøye med veilederforholdet følges opp basert på informasjonen i fremdriftsrapportene. Det store antallet fornøyde kandidater tyder på at veilederne ved instituttet er klar over det ansvaret det å være veileder medfører, og at de gjør jobben slik en kan forvente av dem. En del av våre stipendiater har veiledere i professor II stilling. Stort sett fungerer det bra. Alle veiledere oppfordres til å delta på veilederkursene organisert av Det medisinske fakultet, og informasjon om relevante andre veilederkurs og seminarer promottes jevnlig gjennom vårt ukentlig nyhetsbrev.

Midtveisevaluering

Det gjennomføres midtveiseevalueringer en gang per semester med påfølgende oppfølging hvor bekymringer/forsinkelser følges opp av PhD koordinator Irene Hjelmaas og evt. leder for forskning, Silke Appel, hvis det trengs.

Medarbeidersamtaler

Ansvar for medarbeidersamtaler er delegert til forskningsgruppeledere. Instituttet får rapportert gjennomføring en gang per år.

Opplæringsdelen

Instituttet tilbyr forskerkurs hovedsakelig i regien av forskerskolene. Noen av kursene gir veldig få poeng, det er en fordel å ha noen kurs som gir litt større poengsum som for eksempel MEDMET900.

Flere tilbyr digitale kurs som gjør det enklere å følge.

Det mangler flere kurs i innovasjon.

Evaluering av ph.d. emner: Litt varierende, noen kurs evalueres hver gang, noen sjeldnere. Per i dag har vi ikke hatt noen rutiner som følger opp dette.

Disputaser: Hybridløsningen som praktiseres i dag medfører en del ekstraarbeid for instituttet, spesielt på rom som ikke er tilrettelagt for zoom. IT assistentene er stort sett flinke til å hjelpe. Men stort sett har det gått greit og stipendiatene er fornøyde.

Utkast

Ph.d.-utdanningsmelding 2021 – Det medisinske fakultet

28.04.2022

1. Opptak, gjennomstrømming, disputaser, underkjenninger og frafall – beskrivelse av situasjonen og eventuelle tiltak for å forbedre disse parameterne.

I 2021 tok fakultetet opp 96 nye kandidater, med følgende fordeling: 29 ved institutt for global helse og samfunnsmedisin, 25 ved Klinisk institutt 2, 22 ved Klinisk institutt 1, 13 ved institutt for biomedisin og 7 ved institutt for klinisk odontologi. Dette er en stigning fra 2020 da vi tok opp 86 nye kandidater, og i 2019 da vi tok opp 90 kandidater.

Vi ser at det er variasjoner mellom instituttene når det gjelder gjennomstrømming og oppfølging av kandidater i programmet. Dette henger til dels sammen med instituttenes størrelse og antall kandidater ved hvert institutt.

Totalt ble det avlagt 95 doktorgrader ved fakultetet med følgende fordeling: 32 ved institutt for global helse og samfunnsmedisin, 27 ved Klinisk institutt 2, 25 ved Klinisk institutt 1, 8 ved institutt for biomedisin og 3 ved institutt for klinisk odontologi. Dette er en nedgang fra 2020 da det ble avlagt 113 doktorgrader ved fakultetet.

Antall kandidater som disputerte innen 6 år ved Det medisinske fakultetet, registrert med startår 2015 (n=92) hadde 61% disputert innen utgangen av 2021. Tilsvarende tall for 2014 (n=104) var 80%. For opptaksårene 2013 og 2012 var andelen ca. 70-73%. Fakultetet anser denne nedgangen som virkning av pandemien.

Totalt fikk 4 avhandlinger anbefalt om mindre omarbeiding. Det var ingen underkjenninger. Fakultetets oppfatning er at ordningen med mindre omarbeiding hever kvaliteten på ph.d.-avhandlingene og fører til færre underkjenninger.

2. Korona-pandemiens påvirkning på ph.d.-utdanningen ved fakultetet.

Fakultetet har fått varierende tilbakemeldinger fra instituttene, men de fleste melder at korona-pandemien har påvirket ph.d.-kandidatene på en eller annen måte. Generelt har pandemien forårsaket færre forsinkelser med kortere perioder i 2021 enn i 2020, men fakultetet og instituttene er oppmerksomme på at kandidater fortsatt melder om korona relaterte utfordringer. Kandidater som jobber med kliniske studier, laboratoriearbeid eller dyreforsøk er mest rammet. Avliving av mus under nedstenging har ført til langvarig ettervirkning. Ved de kliniske instituttene er det en del som melder at de har redusert avsatt tid til forskning på grunn av økt behov for

arbeid i klinikk.

De fleste kandidater melder at veiledningen har vært som vanlig. Mange melder om veiledning gjennom digitale møter der man har vært forhindret til å møtes fysisk.

Opplæringsdelen har stort sett gått som planlagt, med mye digitale undervisning og digitale møterom. Det er ikke noe tvil at kandidatene synes opplæringsdelen var bedre før pandemien. Noen kandidater melder at avlyste konferanser i 2021 der det var planlagt deltakelse har ført til manglende muligheter for å få formidlingspoeng. Men ph.d.-kandidatene har brukt andre muligheter for å få studiepoeng, som å publisere populærvitenskapelige artikler, kronikker, intervju, wikipedia artikler, og original studentundervisning.

Fakultetet har hatt både fysiske, heldigitale og hybride disputaser. I tillegg til strømming. Noen av instituttene melder at digitale disputaser har vært svært vellykket. Spesielt gjelder det for kandidater som oppholder seg i utlandet, eller som har publikum i utlandet. For tilsvarende kandidater har det tidligere vært 4-5 deltakere i auditorium, mens det nå er over 40 deltakere på zoom. Fakultetet ønsker å fortsette med ordningen om å tilrettelegge for heldigitale og hybride løsninger der fysisk disputas ikke er mulig.

Når det gjelder internasjonale nettverk, er det en stor variasjon mellom forskningsgruppene. Ved noen institutter er det flere internasjonale gruppeledere som har bidratt til opprettelse av det internasjonale nettverket. I tillegg har det vært arrangert seminarer gjennom forskerskolene med internasjonale foredragsholdere og muligheter for å delta aktiv i diskusjon og nettverksbygging. Andre institutter melder at det naturligvis har vært redusert internasjonal nettverking grunnet pandemien, men at digitale arenaer har likevel gjort det mulig å være med på digitale konferanser og møter.

3. Kandidatenes bidrag til forskningen ved fakultetet.

Ved det medisinske fakultet, gjøres de strategiske valgene i forskningsgruppene med rekruttering av kandidater til pågående prosjekter. Forskningsgruppelederne gjør også strategiske valg med søknader om stipendfinansiering til fakultetet, Helse Vest, NFR, og andre eksterne finansieringskilder. Både eksterne og interne finansieringskilder legger stor vekt på at forskningen skal være nyskapende. Det er delvis utfordringer å rekruttere kandidater med medisinsk bakgrunn når det gjelder fordeling av tid til ph.d.-prosjektet og arbeid i klinikken. Innovasjon satsingsområde er i nært samarbeid med Eitri-inkubatoren. Kandidater med prosjekter som ser ut til å lede mot innovasjoner, har mulighet til å få kontorplass og lab i Eitri.

4. Fakultetets systematiske kvalitetsarbeid

Oppfølging av fremdriftsrapporter

Fremdriftsrapporteringen var gjennomført som planlagt. I 2021 har fakultetet lagt til spørsmål knyttet til deltakelse i forskerskolene. Instituttene kaller inn kandidater og

veiledere som i rapporten ber om oppfølging, eller der det er store forskjeller mellom kandidat og veileders besvarelse, eller andre forhold som gjør at instituttet finner det hensiktsmessig å følge opp. Oppfølgingen er stort sett gjennomført av ph.d.-koordinator, og instituttleder blir involvert i tilfeller som krever ytterligere oppfølging. Tiltak er blant annet justering av prosjekt, bytte av veileder, endring av veiledergruppe eller annet. Et institutt ved fakultetet som har overkommelig med kandidater, kaller inn alle til samtale med både ph.d.-koordinator og instituttleder. Fakultetet har årlige dialogmøter med alle instituttene, der overordnede spørsmål knyttet til ph.d.-utdanningsmeldingen, framdriftsrapportene, utviklingsprosjekter og konkret oppfølging av enkeltkandidater er tema på disse møtene. Fakultetet anser at årlig dialogmøte gir viktige tilbakemeldinger og er en anledning for institutter og fakultetet til å drøfte aktuelle problemstillinger på de enkelte enhetene. Det er delvis ulike utfordringer på de forskjellige instituttene, ettersom de har svært ulikt omfang på forskerutdanningen. Derfor er det viktig å ha god og kontinuerlig dialog med instituttene.

Midtveisevaluering

Alle ph.d.-kandidater ved Det medisinske fakultet skal gjennomføre midtveisevaluering omtrent halvveis i sin avtaleperiode. Målet er å hjelpe kandidaten og veileder å vurdere om kandidaten er godt på vei til å oppnå ph.d.-utdanningens forventede læringsutbytte og om prosjektet er i rute i henhold til oppsatt plan. En av instituttene på fakultetet har innført en rutine hvor forskningsleder får tilsendt alle midtveisevalueringer for å lettere kunne følge opp kandidater som er vurdert som å ha en bekymringsverdig fremdrift.

Gjennomføring av medarbeider- eller oppfølgingssamtaler med ph.d.-kandidaten ut over ordinær veiledning

Opplæringsdelen

Den obligatoriske delen av opplæringen består av grunnkurset, midtveisevaluering, og formidling. For kandidater med forskningsprosjekt hvor det inngår bruk av forsøksdyr, er opplæring i bruk av forsøksdyr i medisinsk forskning også obligatorisk. I tillegg er det en valgfri del av opplæringen. Kandidatene tar emner som tilbys av blant annet forskerskolene, men også eksterne emner fra andre universiteter. Ved grunnkurset, og en rekke andre kurs arrangert ved UiB sendes spørreskjema til deltakerne etter gjennomført kurs, og disse blir brukt til evaluering og for å planlegge neste års kurs.

Det medisinske fakultet begynte i 2019 en større gjennomgang av alle ph.d.-emner med mål om å kvalitetssikre emnene og etablere en større grad av standardisering når det gjelder informasjon som gis og arbeidsmengde per studiepoeng. I gjennomgangen av 50 emner på 900-nivå, ble det klart at det var flere emner der emnebeskrivelsen ikke gav tilstrekkelig informasjon for at en total vurdering kunne gjøres, med tanke på sammenheng mellom innhold i emnet og ECTS-uttelling. I 2021 avsluttet vi dette arbeidet med at enten emner fikk ny og bedre emnebeskrivelse eller redusert uttelling etter gjennomgangen.

Det etableres stadig nye forskerkurs og utdaterte kurs utvikles slik at vi har en moderne og oppdatert kursportefølje tilpasset kandidatens behov. I 2021 ble det etablert 7 nye forskerkurs ved fakultetet.

Emneevalueringer:

Årlige egenvurderinger skal kort beskrive undervisningsopplegget for emnet, og emneansvarlig har ansvaret for å gjennomføre egenvurderingen og behandle disse. Faste ph.d.-emner skal evalueres minst hvert 3. år eller etter hver tredje gang emnet er gjennomført. Det medisinske fakultet har utarbeidet en tidsplan for emneevaluering slik at alle emner har gjennomført en grundig gjennomgang. Planen er at hvert semester blir 6-7 emner tatt ut for evaluering, og arbeidet vil starte høsten 2022.

Programevaluering

I desember 2021 ble en ekstern komite oppnevnt for å evaluere ph.d.-utdanningsprogrammet ved Det medisinske fakultet. Hensikten med evalueringen var å få en uavhengig vurdering av fakultetets doktorgradsprogram. Komiteen fikk i oppgave å gi råd om forbedringsområder, spesielt med hensyn til fullføringsgrad og programmets generelle kvalitet. Prosessen begynte med et oppstartsmøte i desember 2021 med komiteen, visedekan for forskerutdanning og forskningsseksjonen. Den 09.02.2022 arrangerte fakultetet et site visit, der komiteen var med forskningsseksjonen en hel dag. Programmet inneholdt presentasjoner av seksjonen, grunnkurset, opptak, rekruttering og forskerskolene. I tillegg var komiteen med på en planlagt midtveidevaluering, og programutvalgs møtet. Fakultetet fikk gode tilbakemeldinger på flere områder, og råd om forbedringer på andre områder. Konkret omtale om evalueringen blir gjort i en rapport på ca. 5-10 sider som komiteen skal lever innen etter påske.

DET MEDISINSKE FAKULTET

PROGRAMUTVALGET FOR FORSKERUTDANNING

MØTE 06.04.2022

SAK 12/22

Årsmelding Forskerlinjen 2021

Hva saken gjelder

Forskerlinjeadministrasjonen har også i år utarbeidet Årsmelding for Forskerlinjen. Årsmeldingen tar for seg opptak, frafall, uteksaminerte studenter, aktiviteter, og vedtak med betydning for Forskerlinjen.

- Høsten 2021 fullførte den 190. studenten Forskerlinjen.
- Forskerlinjen tok opp 15 nye studenter i 2021.
- I 2021 var det en student som sluttet
- Opptak, undervisning og drift av Forskerlinjen er gjennomført i tråd med planer og vedtak.

Til Forskerlinjen er knyttet ett professorat 60 % stilling, en professor II i 20 % stilling, en 1. amanuensis II i 20% stilling og en rådgiver i 50 % stilling.

Forslag til vedtak

Programutvalg for forskerutdanning tar årsmeldingen til etterretning.

Vedlegg

- Årsmelding for Forskerlinjen 2021

MARSTI/03/22

Årsmelding 2021

Forskerlinjen ved Det medisinske fakultet, Universitet i Bergen

Foto: Anne Berit Guttormsen

INNHold

OPPSUMMERING.....	<u>3</u>
KORT OM FORSKERLINJEN	<u>3</u>
FORSKERLINJETEAMET	<u>4</u>
AKTIVITETER VÅREN 2021	<u>5</u>
AKTIVITETER HØSTEN 2021.....	<u>5</u>
OPPTAK AV NYE STUDENTER 2021	<u>5</u>
STUDENTER UTEKSAMINERT FRA FORSKERLINJEN.....	<u>5</u>
STUDENTER SOM HAR SLUTTET PÅ FORSKERLINJEN.....	<u>6</u>
FRAMPEIK 2021.....	<u>6</u>
STUDENTER VED FORSKERLINJEN OG STUDENTER FORDELT PÅ INSTITUTTER	<u>8</u>
ØKONOMI.....	<u>8</u>
INFORMASJONSARBEID.....	<u>9</u>
<u>FREMDRIFTSRAPPORTERING.....</u>	<u>9</u>
<u>EUREKA!.....</u>	<u>10</u>
VEIEN VIDERE	<u>10</u>

OPPSUMMERING 2021

- Høsten 2021 fullførte den 190. studenten Forskerlinjen.
- Forskerlinjen tok opp 15 nye studenter i 2021.
- I 2021 var det en student som sluttet
- Opptak, undervisning og drift av Forskerlinjen er gjennomført i tråd med planer og vedtak.

Til Forskerlinjen er knyttet ett professorat 60 % stilling, en professor II i 20 % stilling, en 1. amanuensis II i 20% stilling og en rådgiver i 50 % stilling.

INNLEDNING

Forskerlinjen drives etter den vedtatte studieplanen. Totalt er 315 studenter tatt opp i perioden 2002-2021, 52 studenter har ikke fullført. Ved utgangen av 2021 hadde Forskerlinjen 70 aktive studenter, inkludert studenter tatt opp høsten 2021. Uttak av ordinære permisjoner, som for eksempel svangerskapspermisjoner, vil gjøre at antallet forskerlinjestudenter varierer.

Totalt 12 forskerlinjestudenter ble uteksaminert i 2021. Ledelsen ved forskerlinjen arbeider aktivt med å rekruttere forskningsgrupper som kan ivareta forskerlinjestudentene på en god måte. I starten kreves tett oppfølging og tilrettelegging av arbeidsoppgaver slik at studenten får maksimalt ut av fulltidspermisjonen som er ett år.

KORT OM FORSKERLINJEN

Forskerlinjen er et spesialtilbud for en gruppe lege- og tannlegestudenter som har interesse for forskning og som kan tenke seg en fremtidig forskerkarriere. Fra og med høsten 2010 ble det også åpnet opp for at tannlegestudenter kan søke om opptak, inntil to studenter årlig. Studentene ved

Forskerlinjen følger ordinært lege- og tannlegestudium. Spesialtilbudet ved Forskerlinjen består i at studentene i tillegg får en organisert forskeropplæring og utfører egen forskningsaktivitet med skriving av en artikkel. Kravet er en artikkel som første – eller andreforfatter. Dette er arbeid som kan brukes i en framtidig doktorgrad.

Håpet er at mange vil fortsette på et ph.d.-arbeid i løpet av de første årene etter embetseksamen og avsluttet Forskerlinje.

Studentene blir i regelen opptatt ved Forskerlinjen andre høsten etter at de har startet på studiene i medisin eller odontologi (3. semester). Forskerlinjen innebærer at den normerte studietiden på henholdsvis seks og fem år forlenges med ett år. Forskerlinjen baserer seg på arbeid med forskning på full tid i ett år, samt forskning tilsvarende 0,2 årsverk per år parallelt med ordinært lege- eller tannlegestudium. Total mengde forskningsarbeid utgjør to årsverk, men for mange studenter tar forskningen mer tid på grunn av motivasjon og vilje til arbeid utover de formelle kravene.

Fullført Forskerlinje gir 120 studiepoeng i tillegg til lege- eller tannlegestudium; av dette er forskeropplæring 30 studiepoeng, forskningsoppgaven 30 studiepoeng og selve forskningen (det året de er i fulltidspermisjon fra studiet) 60 studiepoeng.

Forskerutdanningsprogrammet ved Forskerlinjen er identisk med utdanning for ph.d.-programmet. Det er ikke nødvendig med ytterligere formell forskeropplæring for ph.d.-kandidater som tidligere har fullført Forskerlinje.

I ph.d.-forskriften for Universitetet i Bergen er det gjort unntak fra §5.2 for forskerlinjestudenter når det gjelder kravet om at minimum ett år av forskningsprosjektet skal gjennomføres etter opptak i ph.d.-programmet. Videre er det gjort unntak for forskerlinjestudenter når det gjelder at

elementer i opplæringsdelen ikke bør være eldre enn 5 år ved opptaksdato (§7-2).

FORSKERLINJETEAMET

I 2021 var følgende personer tilknyttet Forskerlinjen:

Fast ansatte:

- Anne Berit Guttormsen, professor (60 %), leder av Forskerlinjen
- Marianne Stien, rådgiver (50 %)
- Astrid Olsnes Kittang, 1. amanuensis (20 %)
- Malin Jonsson, professor (20%), kontaktperson for odontologistudenter
- Stipendiater med arbeidsplikt på Forskerlinjen

OPPGAVEFORDELING MELLOM DE ANSATTE

Leder har, sammen med de vitenskapelige i bistilling, det faglige ansvaret for Forskerlinjen, for oppfølging av studentene og forskningsprosjektene samt kontakten med forskningsmiljøene og Fakultetet.

Rådgiveren har administrative oppgaver knyttet til Forskerlinjen, herunder søknader om stipend og permisjoner fra ordinært studium. Daglig kontakt med studentene via e-post eller samtaler er en viktig oppgave. Seniorrådgiveren deltar ellers under de fleste aktiviteter i regi av Forskerlinjen og har oppgaver knyttet til timeplanarbeid, arrangementer, midtveisevaluering, opptak og avslutning.

Stipendiater – det er opprettet 3-årige stipendiatstillinger øremerket Forskerlinjestudenter. Disse stipendene utlyses hver høst. Tilbud om øremerket stipend forutsetter bestått lege- eller tannlegestudium og at studenten begynner i stipendiatstilling umiddelbart etter endt studium. Disse kandidatene er pliktig å arbeide 20 timer årlig ved Forskerlinjen. Dette arbeidet er knyttet til rekruttering,

informasjonsarbeid og lignende, etter avtale med ledelsen i Forskerlinjen.

Øremerkede ph.d stipend

Dette tiltaket ble startet opp i 2009. De studentene som har fått innvilget slikt stipend er:

2009: Miriam Nyberg (2011*), Lars Thore Fadnes (2011), Tor-Christian Johannessen (2011), Marit Ebbesen (2013) og Eli Fjeld (2011). **2010:** Christian A. Moen (2013), Jochem Cuypers, Siri Herredsvela, Ida Wergeland (2017) og Karen Rebbestad. **2011:** Tone Dolva Dahl (2015), Erik Helgeland (2014), Elisabeth Landaas (2013), Jobin Varughese (2012) og Erling T. Westlye. **2012:** Jintana B. Andersen (2016), Anne Taraldsen Heldal (2014), Ida Wiig Sørensen (2015), Kari-Elise Veddegjærde, Simone B. Reiter (2016). **2013:** Ashraf Fathpour, Arild A. Østhus (2013) og Kristoffer Evebø Sand (2015). **2014:** Jan Roger Olsen (2017), Kristi Krüger (2017) og Karen Mauland (2017). **2015:** Kristiane Tislevoll Eide (2020), Karl Erik Müller (2020), Kristine Husøy Onarheim (2018), Carl Tollef Solberg (2018), Sanjeevan Sriskandarajah (2018). **2016:** Anna Therese Bjerkreim (2019), Tor-Arne Hegvik (2019), Henriette Aurora Selvik (2018), Sunniva Sakkestad (2021) og Ann Merethe Vågane. **2017:** Fredrik Sævik (2020), Andrea Melberg (2020), Ingeborg Eskerud (2020), Hilde Renate Engerud (2020) og Magnus Bratteberg (2021) (odontologi). **2018:** Dag Heiro Yi (2021), Aril Løge Håvik, Eigir Einarsen (2020), Agnes Nystad (2020), Einar Marius Hjellestad Martinsen (2021), Jian Hao Liu, Anneli Skjold (odontologi), Elise Orvedal Leiten, Benedicte Sjo Tislevoll, Hanne Hegdahl, Fredrik Hoel. **2019:** Ane Gagnat (2020), Anders Aarebrot (2021), Helene Aarstad, Philipp Strauss, Torstein Frugård Habiger, Tore Ivar Malmei Aarsland. **2020:** Tormod Rebnord, Kordian Staniszewski, Christiane Gjerde og Andrea Stautland. **2021:** Vera Erchinger, Elisabet Kvadsheim, Emily McLean.

*Årstall for disputas

AKTIVITETER VÅREN 2021

Oppgavedag: På grunn av koronapandemien og usikkerhet om dette arrangementet kunne arrangeres fysisk, ble det utsatt til 10. mai. Arrangementet ble likevel holdt digitalt. Det kom inn 20 nye forskerlinjeoppgaver. Oppgavene var bredt fordelt mellom de ulike fagmiljøene. Studentene fikk melde interesse for tre ulike oppgaver og ble så inndelt i «breakout-rooms» hvor de fikk anledning til å snakke med forskerne.

Protokollskrivning: For førsteårsstudentene og de av andreårsstudentene som ikke hadde deltatt tidligere, ble det i begynnelsen av juni 2021 arrangert seminar i protokollskrivning digitalt.

FLART2: Vi holder ett kurs per år og det er ca. 14 dager mellom hver samling. Totalt 10 samlinger a to timer. Kurset gir 2 studiepoeng. For å få kurset godkjent må studenten delta på 80% av samlingene. I 2021 var det kun to studenter som møtte da kurset startet.

AKTIVITETER HØSTEN 2021

Førsteårsstudentene (kull 2021) ble ønsket velkommen og informasjon om Forskerlinjen ble gitt ved flere anledninger. Første gang i introduksjonskurset som arrangeres de to første ukene av semesteret. Deretter har Forskerlinjen to timeplanfestede presentasjoner der det gis informasjon om Forskerlinjen. I høst ble informasjonsmøter holdt digitalt, og det var veldig bra deltakelse. I tillegg til forskerlinjeadministrasjonens møter, har EUREKA egne rekrutteringsmøter med de to nyeste kullene.

Andreårsstudenter og tredjeårsstudenter som kan søke opptak på Forskerlinjen 1. oktober, gis praktisk, økonomisk og annen informasjon. Studentene blir i denne perioden fulgt opp enkeltvis om ønskelig, med tanke på søknadsskriving, utforming av faglig essay og lignende i forbindelse med søknaden.

Også i 2021 arrangerte vi oppstartsseminar for studenter som skal ha sin første fulltids forskningsperiode. For andre- og tredje årsstudentene (andre år som forskerlinjestudent) arrangeres hvert år et faglig seminar på Voss over to dager. Dette ble gjennomført 19.-20. november og var svært vellykket. Studentene imponerer både med innsikt og kunnskap, og øver på presentasjonsteknikk. Vi hadde også med en ph.d.-kandidat som tidligere har vært forskerlinjestudent, for å komme med gode råd og tilbakemeldinger til de som presenterte.

Forskerlinjen har fra 2013 gjennomført midtveisevaluering etter fulltids forskningsår. I 2021 ble noen av midtveisevalueringene gjennomført digitalt. Leder og rådgiver deltar på alle midtveisevalueringer. Studenter, veiledere, medlemmer av komiteene og Forskerlinjens ledelse rapporterer alle om gode erfaringer med denne ordningen.

OPPTAK AV NYE STUDENTER 2021

Ved søknadsfristens utløp 1. oktober hadde vi mottatt 25 søknader om opptak til Forskerlinjen, alle fra medisinstudenter. En av søkerne trakk seg før intervju og en oppfylte ikke de formelle kravene. Vi satt igjen med 23 reelle søkere til 15 plasser.

Samtlige søkere ble innkalt til personlig samtale hvor forskningsprotokoll og motivasjon ble diskutert. Innkalt til samtalene var også tillitsvalgt/representant fra forskerlinjestudentene. Vi ga tilbud om plass til 15 søkere. De studentene som ikke fikk plass ved høstens opptak fikk tilbud om personlig samtale med forskerlinjeleder. De fleste benyttet seg av dette tilbudet

STUDENTER UTEKSAMINERT FRA FORSKERLINJEN

I 2021 fullførte følgende studenter Forskerlinjen:

Lars Andreas Rømo Ystaas leverte oppgaven «Long-term treatment with valganciclovir improves lentiviral suicide gene therapy of glioblastoma». Veileder: Hrvoje Miletic, Institutt for biomedisin.

Rasmus Bakken leverte oppgaven «BLR1 and FCGR1A transcripts in peripheral blood associate with the extent of intrathoracic tuberculosis in children and predict treatment outcome». Veileder: Harleen Grewal, Klinisk institutt 2.

Oda Eeck Fagerholt leverte oppgaven “Single cell detection of the p53 protein by mass cytometry”. Veileder: Bjørn Tore Gjertsen, Klinisk institutt 2.

Ghajanaa Mukilvannan leverte oppgaven “An 8-10 Year Follow-up of Denture Satisfaction and Oral Health-Related Quality of Life with Implant-Retained Mandibular Overdentures”. Veileder: Gunhild Strand, Institutt for klinisk odontologi.

Anette Raa leverte oppgaven “Validation of a point-of-care capillary lactate measuring device (Lactate Pro 2)”. Veileder: Jon-Kenneth Heltne, Klinisk institutt 1

Amanda K.H. Andresen leverte oppgaven «Radiographic diagnosis of canine induced root resorption». Veileder: Xie-Qu Shi, Institutt klinisk odontologi.

Anders Madsen leverte oppgaven «Persistently high antibody responses after AS03-adjuvantedH1N1pdm09 vaccine: Dissecting the HA specific antibodyresponse». Veileder: Rebecca Cox, Klinisk institutt 2.

Katja Løvik leverte oppgaven «Body Composition and Rupture Risk of Intracranial Aneurysms». Veileder: Christian A. Helland, Klinisk institutt 1.

Linda Xu leverte oppgaven «Recurrent, Activating Variants in the Receptor Tyrosine Kinase DDR2 Cause Warburg-Cinotti Syndrome». Veileder: Cecilie Bredrup, Klinisk institutt 1.

Ole Johan Sørhaug leverte oppgaven «Effects of ECT on brain structure –a study using FLAIR and SWI imaging». Veileder: Leif Oltedal, Klinisk institutt 1.

Sarah Svege leverte oppgaven «Post-discharge malaria chemoprevention (PMC) in Malawi: caregivers` acceptance and preferences with regard to delivery methods». Veileder: Siri Lange, Institutt for global helse og samfunnsmedisin.

Shreeram Akerkar leverte oppgaven «Tagging and visualization of de novo synthesized Arc protein in TimeSTAMP knockin mice”. Veileder: Clive Bramham, Institutt for biomedisin

STUDENTER SOM HAR SLUTTET PÅ FORSKERLINJEN

Det var en student som sluttet på Forskerlinjen i 2021.

TIDLIGERE FORSKERLINJESTUDENTER SOM FULLFØRTE SIN PH.D. I 2021

- Anders Krogh Aarebrot
- Magnus Holmøy Bratteberg
- Sunniva Leer-Salvesen
- Einar Marius Hjellestad Martinsen
- Sunniva Todnem Sakkestad
- Dag Heiro Yi
- Tone Bukve

I 2021 var det en student (Leer Salvesen) som disputerte direkte fra forskerlinjen, dvs uten å ha mottatt phd stipend.

FRAMPEIK 2021

Frampeik – forskerlinjestudentenes konferanse ble arrangert i Bergen helgen 15.-17. oktober. Arrangementet har tatt form gjennom flere runder med planlegging siden overtagelsen fra Tromsø i 2019, og studentenes første plan for Frampeik 2020 ble utsatt pga covid-19. Det var derfor en stor glede å få samle 71 forskerlinjestudenter fra universitetene i Tromsø, Trondheim, Oslo og

Bergen, samt tilhørende forskerlinjeadministrasjoner, til konferanse med fysisk fremmøte og tema «Forskning under en pandemi» denne høsten.

Dag 1 åpnet Frampeik i Universitetsaulaen med tale av Gottfried Greve, viserektor ved UiB. Vi fikk engasjerende foredrag av noen av UiBs mest ettertraktede professorer; Rebecca Cox, Esperanza Diaz, Kjell Arne Johansson og Gerd Kvale, og sang fra studentkoret Plica Vocalis. Studentene fikk god tilbakemelding på arrangementet, og kjente betydningen av å samles til faglig diskusjon etter lange tider med digitale løsninger.

Det ble holdt 35 muntlige presentasjoner og 15 posterpresentasjoner. Forskningen til deltagerne holdt et høyt akademisk nivå, og gjennom ordstyrere med erfaring fra internasjonale forskningskonferanser fikk rammene et profesjonelt preg. Deltakerne fikk anledning til å oppleve Det medisinske fakultetet og Haukeland universitetssjukehus, noe vi tror de satte pris på.

I tilknytning til Frampeik 2021, møttes de fire forskerlinjeadministrasjonene for å diskutere relevante problemstillinger.

Frampeik vil neste år arrangeres av Universitetet i Oslo.

STUDENTER VED FORSKERLINJEN OG STUDENTER FORDELT PÅ INSTITUTTER

Aktive studenter på Forskerlinjen pr 31.12.2021:

Kull 14 (1 studenter)

- Nilsen, Mette Hartmark

Kull 15 (6 studenter)

- Andersen, Johannes Kaasa
- Sara Soraya Eriksen
- Herdlevær, Christina Frantzen
- Lillefosse, Bjørnar Sandnes

- Pristaj, Nadia
- Reigstad, Agathe

Kull 16 (9 studenter)

- Boland, Solveig
- Brendbekken, Audun
- Larsen, Leo
- Mannsåker, Trond Are
- Myrvold, Madeleine
- Nakken, Sigrid
- Nordrik, Torbjørn
- Olsen, Maria
- Rim, Sehee

Kull 17 (12 studenter)

- Amdam, Håkon
- Augustsson, Mina Thue
- Cetin, Kaya Sinem
- Eide, Agnes Jørgensen
- Enden, Marta Røttingen
- Hatletvedt, Nora Dorthea
- Skogvold, Thomas Nymo
- Sørbo, Sander Tennefoss
- Taule-Sivertsen, Peter
- Teige, Erica Persson
- Teigen, David
- Wikerholmen, Tobias

Kull 18 (19 studenter)

- Tamandeep Kaur Bharaj
- Hanna Bredin
- Kjell Inge Erikstad
- Jens T. Gundersen
- Jonas Bull Haugsøen
- Ulrikke Hugaas
- Håkon Greve Johannessen
- Ingela Khan
- Michelle Khan
- Nedim Leto
- Jenny Lyngstad
- Håvard Mikkelsen
- Harald Nyland
- David Olukoya Peter
- Mariell Lossius Rivedal
- Nazir Saeed
- Diana Siyam
- Erlend Moen Taule

- Amalie Fagerli Tegnander

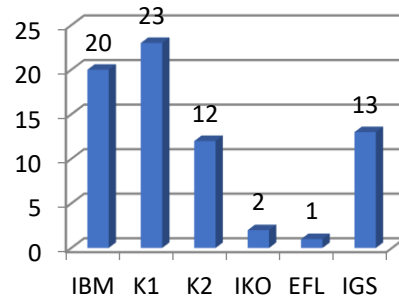
Kull 19 (15 studenter)

- Ustat Bedi
- Egil Brudvik
- Jonar Hagenes
- Knut Søndena Qvale
- Idunn Grimstad Skjærseth
- Magnus Sættem
- Neda Valeckaite
- Ammal Khan
- Heidi Thorsdalen
- Amalie Austgulen
- Ben Renè Bjørsvik
- Amalie Bark Kvamme
- Jens Long Nguyen
- Rasmus Bach Sindre
- Evgenia Taranova

Kull 20 (10 studenter)

- Annabeth Asphaug
- Karoline Fjeldstad
- Kornelia Herstad
- Andre Høberg
- Magnus Kimo
- Christina Leerink
- Ariell Toftesund Longva
- Rebekka Salte
- Christoffer Drabløs Velde

Antall studenter fordelt på de ulike institutt

IBM = Institutt for biomedisin

K1 = Klinisk institutt 1

K2 = Klinisk institutt 2

IKO = Institutt for klinisk odontologi

IGS = Institutt for global helse og samfunnsmedisin

EFL = Enhet for læring

ØKONOMI

Stipend til studentene

En forskerlinjestudent får via Fakultetet tildelt stipend fra NFR. Stipendene gjelder ett års forskning på heltid (oppdelt i to halvår) og to år der forskningen skjer på deltid parallelt med ordinært studium. Stipendene utbetales direkte til studenten uavhengig av instituttene.

Slike forskerlinjestipend er definert som «utdanningsstipend utenfor arbeidsforhold» og er følgelig ikke skattepliktig i henhold til skattebestemmelsene. I og med at stipendet ikke er lønn og ikke gir lønnsansiennitet, har

verken NFR eller universitetet arbeidsgiveransvar for forskerlinje-studenten. Forskerlinjestudenten har verken rettigheter eller plikter som lønsmottaker.

For tiden er stipendet kr 100.000, - for det hele året og kr 50.000, - x 2 for de to årene på deltid. I tillegg tildeles et sommerstipend på kr. 25.000, -. Dette innebærer 8 ukers fulltids forskning. Redusert sommerstipend kan også søkes for hhv 4 eller 6 uker.

Driftsmidler til instituttet

Fakultetet bevilger driftsmidler til bruk for hovedveileder via instituttet som har forskerlinjestudenten. Beløpet er for tiden kr. 10.000, - pr år i forskerlinjestudentens 3., 4. og 5. studieår. Driftsmidlene overføres instituttets driftsbevilgning (annuum) ved årets start. Vanlige regnskapsrutiner gjelder, som for eksempel bestilling, attestasjon og anvisning. Pengene disponeres av hovedveileder til utgifter med relevans for forskerlinjeprosjektet.

Driftstilskudd til studenten

Sammen med stipendene følger driftstilskudd, hhv kr 32.500, - for det hele året og 2 x 16.250, - for de to årene med deltidsforskning. Driftstilskuddet stilles til disposisjon for veileder/biveileder og blir overført til instituttet i januar. Det vil si at det kan bli etterskuddsvis i forhold til søknad om eller påbegynt stipendperiode. Pengene skal brukes som "annuumsmidler" for studenten sitt prosjekt, som for eksempel pc, bøker, programvare, kursavgifter, kongressreiser, kjemikalier, og annet utstyr til forskningsprosjektet. Det er utarbeidet retningslinjer for bruk og vanlige regnskapsrutiner gjelder ved bestilling, attestasjon og anvisning.

INFORMASJONSARBEID

Forskerlinjen har utarbeidet nettsider som finnes via Fakultetet:

<http://www.uib.no/med/65047/forskerlinjen-ved-det-medisinske-fakultet>

På nettsidene finnes informasjon om bl.a.;

- Forskerlinjen generelt
- Studieforløp
- Opptak
- Studieplan
- Aspirantperiode
- Aktiviteter
- Studenter på FI
- Økonomi
- Forskningsoppgaver
- Skjema
- Godkjenningsprosedyrer
- Veiledning
- Frampeik
- Frequently asked questions (FAQ)
- Tillitsvalgte/EUREKA!

Vi holdt også orienteringsmøte for nye veiledere i 2021.

Dessuten har Forskerlinjen mottatt et stort antall telefonhenvendelser samt henvendelser på e-post. I tillegg har vi hatt møter med potensielle søkere og med veiledere.

Innsamling av nye forskningsoppgaver foregår kontinuerlig. Forespørsel blir sendt ut til samtlige fast tilsatte ved fakultetet, vedlagt informasjon og [skjemamal](#) for beskrivelse av prosjektet.

FREMDRIFTSRAPPORTERING

Det skal leveres framdriftsrapport fra både forskerlinjestudent og veileder hvert år. Dette gjøres elektronisk og fungerer meget tilfredsstillende. Disse evalueringsskjemaene er tilnærmet lik de som brukes i ph.d.-programmet, men med små justeringer for Forskerlinjen. Fra 2016 har vi innkalt alle studentene til en samtale etter fremdriftsrapporteringen. Dette er tidkrevende, men nyttig, og videreføres. Slike

samtaler gjør at vi blir bedre kjent med studentene. Samtalene har i noen tilfeller også bidradd til å løse problemer i relasjonen mellom veileder og student.

77 % av studentene meldte om at det ikke hadde skjedd viktige endringer når det gjelder prosjektets arbeidstittel, design/metode, arbeidsplass og utstyr. 87 % meldte ingen endringer i veiledningsforholdet, og 96 % meldte at de var i rute i forhold til forskerutdanningsdelen. De som svarer at de ikke var i rute, følges opp individuelt.

Veilederne meldte at hos 95 % hadde det ikke hadde skjedd viktige endringer når det gjaldt prosjektets arbeidstittel, design/metode, arbeidsplass og utstyr. 93 % meldte at studenten var i rute med forskerutdanningsdelen. Når det gjaldt progresjon vurderte veilederne den som meget bra eller bra i 86 % av tilfellene. Ingen meldte om dårlig progresjon.

EUREKA!

Forskerlinjestudentene i Bergen startet i 2010 opp sin egen studentorganisasjon – EUREKA! EUREKA! er en sosial arena som gir Forskerlinjestudentene en tilhørighet og samhold, samtidig som organisasjonen vil være en faglig arena hvor studentene får inspirasjon, ved blant annet å arrangere møter med inviterte foredragsholdere. De vil jobbe med rekruttering av nye studenter ved Forskerlinjen og forbedre Forskerlinjestudenters rettigheter og muligheter. EUREKA! har også en egen nettside, <https://eureka.w.uib.no/> som pr dato er under oppgradering

VEIEN VIDERE

Forskerlinjen har funnet sin form. Vi har god økonomisk styring og kontroll. Vi ser det som viktig at ordningen med øremerkede stipender for forskerlinjestudenter videreføres. I 2021 var det 8 søkere til 3 øremerkede stipend. Det er et viktig rekrutteringstiltak at øremerkede

stipend opprettholdes. Forskerlinjestudentene er også attraktive for helseforetakene og helseforetakene har en søknadsprosess som gjør at studentene får tidligere beskjed om de har fått LIS1 stilling eller ikke. Usikkerhet i forhold til om de får stipend gjør at de takker ja til LIS 1-stilling. Gode muligheter for ph.d.-stipend etter endt studium er en god måte å rekruttere dyktige, forskningsinteresserte studenter til forskerlinjen. Flere av forskerlinjestudentene har stor arbeidskapasitet og en liten håndfull har 2-3 publiserte artikler ved endt studium. Mange forskningsinteresserte studenter ønsker å starte spesialisering etter endt studium. Dette gjelder også mange forskerlinjestudenter.

Forskerlinjen i Bergen har kapasitet til 85 studenter (10 i odontologi og 75 i medisin) fordelt på fem kull. Konkurransen om studentenes oppmerksomhet er stor, og det må foreligge gode incentiver for at et tilstrekkelig antall studenter skal finne Forskerlinjen attraktiv. Oppmøtet på de siste rekrutteringsmøter har vært svært god, til tross for at disse kun har vært avholdt digitalt. Høsten 2021 fikk vi 23 reelle søkere, og dette kan tyde på at vår rekrutteringspolitikk lykkes. Søkerne var svært motiverte med gode og avgrensede prosjekter, noe som også gjenspeiler at veilederne er engasjerte og dedikerte. De søkerne som fikk avslag høsten 2021 har signalisert at de vil søke igjen høsten 2022. De siste årene har det vært god tilgang på forskningsprosjekter.

DET MEDISINSKE FAKULTET

PROGRAMUTVALGET FOR FORSKERUTDANNING

MØTE 06.04.2022

SAK 13/22

Søknad om opprettelse av nytt emne – Dataanalysis in medical research

Hva saken gjelder

Neuro-Sysmed Forskerskole leder Nina Grytten Torkildsen og emneansvarlige Kim Brugger og Gonzalo Nido ønsker å opprette følgende emne:

Dataanalysis in medical research (3 studiepoeng)

Programutvalget bes om å gjøre en vurdering av emnets form og innhold og vedta om emnet kan opprettes i foreslått form.

Forslag til vedtak

1. Programutvalget godkjenner opprettelse av emnet «Dataanalysis in medical research». Studiepoengtildeling angis dersom denne fraviker foreslått studiepoengtildeling.
2. Programutvalget godkjenner ikke opprettelsen av emnet i nåværende form. Begrunnelse og forslag til revidering gis.

Vedlegg

1. Oversendelsesbrev fra Klinisk institutt 1
2. Søknadsbrev
3. Emnebeskrivelse
4. Tentativt kursprogram

HAJA/28.03.2022

Programutvalg for Forskerutdanning (PFU)
Det Medisinske Fakultet, Universitetet i Bergen

Bergen, 23. mars 2022

Søknad om godkjenning av emnebeskrivelse for nytt PhD kurs

Neuro-SysMed Forskerskole i Translasjonell Nevrovitenskap har utarbeidet kursbeskrivelse for PhD-kurs i Data analysis in human research (Clinical bioinformatics).

Vi ønsker med dette å søke Programutvalg for Forskerutdanning (PFU) om godkjenning av emnebeskrivelsen for kurset.

Vedlagt er emnebeskrivelse for kurset og tentativt kursprogram.

Vi ser frem til å høre fra dere.

Med vennlig hilsen,

Lilah Toker, Kim Brügger, Fiona Dick, Gonzalo Nido

Emneansvarlige

Nina Grytten Torkildsen

Leder, Neuro-Sysmed Forskerskole

Vedlegg:

1. Emnebeskrivelse (norsk/ engelsk)
2. Tentativt program

Sist oppdatert mars 2019	
NORSK	ENGELSK
Kurskode NEUROSYSM	Course code NEUROSYSM
Studienivå Ph.d.	Level PhD/MsC
Kursnavn Data analyse i human forskning	Name Data analysis in medical research
Kortnavn Medisinsk bioinformatikk	Short name Medical bioinformatics
Stedkode	
Fagkode (fylles ut av administrasjonen ved instituttet)	Subject code
<p>Kursinnhold</p> <p>Hensikten med kurset er å gi kandidatene kunnskap til anvendelse av bioinformatikk og dataanalyse i kliniske studier av humant vev. Kurset vil fokusere på praktikaliteter og metodologiske vurderinger som er nødvendig ved humane data, slik som datasensitivitet, begrenset utvalgsstørrelse, valg av statistiske modeller, kovariater, og vevheterogenitet. Kurset består av seminarer, forelesninger, og praktiske øvelser ledet av klinikere og forskere, basert på sin egen forskningserfaring. Kurset vil tilby et inspirerende miljø som legger til rette for nettverksbygging mellom PhD- kandidater, studenter og forskere, som er viktig for karriereutvikling og fremtidig forskningssamarbeid.</p> <p>Kurset er fordelaktig for deltakere med interesse i bioinformatikk, biologi, medisin eller klinisk forskning generelt.</p> <p>Tentativ timeplan vedlagt</p>	<p>Course content</p> <p>The main objective of this course is to provide the candidates with the knowledge central for successful application of bioinformatics and data analysis in clinical research on human tissue. The course will focus on practical aspects and methodological considerations that needed to be taken into account when dealing with human derived data, such as data sensitivity, limited sample sizes, sample misclassification, choice of appropriate statistical models, and covariates, and tissue heterogeneity. The course will be composed of seminars, lectures, and hands-on tutorials given by clinicians and researchers based on real-life scenarios. The course will provide an inspiring environment, promoting networking between trainees and researchers, promoting career development, and encouraging future collaborations.</p> <p>The course will be highly beneficial for all participants with an interest in bioinformatics, biology, medicine, or clinical research in general.</p> <p>Tentative course schedule attached</p>
<p>Læringsutbytte</p> <p>Etter at kurset er gjennomført skal kandidaten ha følgende læringsutbytte definert i form av kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:</p> <p>Etter kursdeltakelse vil kandidaten ha oppnådd følgende kunnskap:</p>	<p>Learning outcomes</p> <p>Upon completing this course, the candidate will have the following learning outcomes defined in terms of knowledge, skills and general competence:</p> <p>Upon completing the course, the candidate will have gain knowledge of the following:</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Forståelse for basale statistiske modeller, fordeler og begrensninger ved inklusjon av kovariater. - Legale og praktiske implikasjoner av arbeid med sensitive data. - Generell forståelse av muligheter og begrensninger av Next Generation Sequencing (NGS) data, med særlig vekt på RNA og hele genom/eksom sekvensering. - Informasjon om Biobankenes tilgjengelighet og prøveutvalg. - Forståelse av begrensningene ved studier som involverer humant vev. <p>Etter kursdeltakelse vil kandidaten ha oppnådd følgende ferdigheter, og være i stand til å foreta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Big data analyser og redusjon av dimensjonalitet - Kvalitetskontroll av data: Fjerne utval av lav kvalitet, identifisere uteliggere og datafiltrering, identifisering av utval med feilaktiv label. - Basal datajustering ved R <p>Etter kursdeltakelse vil kandidaten ha oppnådd følgende generelle ferdigheter, og være i stand til å foreta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Design av eksperimenter ved begrensninger ved knapp tilgjengelighet på utval. - Beslutninger basert på metadata og annen eksisterende informasjon (inkludert power estimering basert på preliminare data). 	<ul style="list-style-type: none"> - Understanding of basic statistical models, benefits and limitations of covariate inclusion. - Legal and practical implications of working with sensitive data - General understanding of possibilities and limitations of Next Generation Sequencing (NGS) data, with an emphasis on RNA and whole genome/exome sequencing - Information regarding Biobanks both in term of access and sample collections - Understanding of the limitations and constraints of studies involving human tissue <p>Upon completing the course, the candidate will gain the following skills:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Big data analysis and dimensionality reduction - Data quality control: removal of low quality samples, detection of sample outliers and data filtering, identification of mislabeled samples. - Basic data wrangling with R <p>Upon completing the course, the candidate will gain the following competences:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Designing experiments under constrains of scarce sample availability - Descision making based on metadata and other existing information (including power estimation based on preliminary data)
<p>Undervisningsspråk Engelsk</p>	<p>Language of instruction English</p>

<p>Fagleg ansvar</p> <p>Kim Brügger Fiona Dick Gonzalo Nido Lilah Toker</p>	<p>Academic responsibility</p> <p>Kim Brügger Fiona Dick Gonzalo Nido Lilah Toker</p>
<p>Kontaktinformasjon</p> <p>Kim Brügger (kim.brugger@uib.no)</p>	<p>Contact information</p> <p>Kim Brügger (kim.brugger@uib.no)</p>
<p>Undervisningsperiode Haust 2022 * Kurset tar forbehold om minimum ti kandidater registrert for deltakelse</p>	<p>Study period Autumn 2022 *The course will run if there are at least ten students enrolled</p>
<p>Studiepoeng 3</p>	<p>Credits (ECTS) 3</p>
<p>Påmelding og – fristar</p>	<p>Course registration and deadlines</p>
<p>Kven kan delta Kurset retter seg mot PhD- kandidater og forskerlinjestudenter, men er også åpent for forskere, postdoktorer og andre med bakgrunn i klinisk/biologisk/bioinformatikk, som er interesserte nasjonalt eller internasjonalt.</p>	<p>Who may participate The course is open to students (PhD, master, students in the Medical Student Research Program), postdocs and researchers with clinical/biology/bioinformatics background. The course will be open nationally and internationally.</p>
<p>Krav til forkunnskaper</p> <p>Mastergrad eller tilsvarende, med unntak av forskerlinjestudenter ved det medisinske fakultet. Studentene må ha nødvendig basal kunnskap om statistikk. Kjennskap til next-generation sekvensering og basal kunnskap i molekylær biologi/ genetikk er en fordel.</p>	<p>Pre-requirements</p> <p>Master degree, or students in the Medical Student Research Program. Students are required to have a basic knowledge of statistics. Familiarity with next-generation sequencing and a basic understanding of molecular biology and/or genetics are desirable.</p>

Program

Alle oppgavene er obligatorisk for å få ECTS:

1. Forut for kurset blir studentene tildelt en liste over litteratur som er relatert til emnet. Studentene skal lese og bli kjent med litteraturen i forkant av forelesningene (20 timer)
2. Hver kursdag vil starte med et seminar der en kliniker eller forsker presenterer sin forskning. Seminaret blir fulgt opp av forelesninger og gruppediskusjoner. Etter en times lønshj vil studentene delta i praktiske øvelser. I disse øvelsene vil studentene få erfaring med real-life data med støtte og veiledning fra lærere som er eksperter på fagfeltet.
3. På siste dag vil studentene forberede en muntlig presentasjon (5 minutter) som beskriver deres eget prosjekt. Det samme prosjektet kan bli utgangspunkt for skriftlig oppgave (5 timer).
4. Studentene skal skrive en metodologisk beskrivelse av et valgfritt prosjekt. Prosjektet kan være basert på egen forskning eller et annet valgfritt emne. Beskrivelsen skal dekke alle relevante betraktninger og emner som har blitt dekket ved kurset, og dette skriftlige dokumentet skal leveres innen to uker etter kursets slutt (30 timer)

Program

All tasks are obligatory in order to merited ECTS:

1. Prior to the beginning of the course, the students will receive a list of scientific papers related to the covered topics. Students are expected to critically read and familiarise themselves with the papers prior to the lectures. (20 hours)
2. Each course day will begin with a seminar from a clinician or a researcher who will present their research, serving as a real case scenario for topics covered during that day. The seminar will be followed by a set of lectures, and group discussions. After a one-hour lunch break, with food provided, there will be practical hands-on tutorials. These will use real-life data, covering the daily topics, and the students will be guided and assisted by expert teachers. (21 hours)
3. On the last day, the student will prepare a flash talk (5 min) describing their own project. The same project can be used for the written assignment. (5 hours)
4. For the final assessment, the students will be required to write a methodological description of a project on a research topic of their choice. The project can be based on their ongoing research or any other topic of interest. The description should cover all relevant considerations and topics covered throughout the course and is to be submitted two weeks after the course. (30 hours)

Total work: 76 hours

See the attached tentative programme

<p>Total arbeidsinnsats: 76 timer</p> <p>Se vedlagte tentative program</p>	
<p>Vurderingsform</p> <p>Bestått / ikke bestått</p> <p>For å bestå emnet må kandidaten ha:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Forberedt seg til kurset ved å lese vitenskapelige artikler 2. Deltakelse på 3- dagers kurs og arbeide aktivt med kursoppgavene, og gi en muntlig presentasjon av egen forskning. 3. Skrevet en metodologisk refleksjonsoppgave (2-3 sider) 	<p>Form of assessment</p> <p>Pass/ Fail</p> <p>To pass the course the candidate must have:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prepare for the course by reading scientific papers 2. Participate in the course days and actively work on course tasks and make an oral presentation of own research. 3. Write a methodological reflection note (2-3 pages)
<p>Undervisingsstad</p> <p>Campus UiB/ Haukeland Universitetssykehus</p>	<p>Course location</p> <p>Campus UiB/ Haukeland University Hospital</p>
<p>Tilrådde forkunnskaper</p> <p>Kjennskap til bioinformatikk, transcriptomics, genetiske analyser, og basal programmering/ scripting i R og/ eller Python.</p>	<p>Recommended previous qualifications</p> <p>Familiarity with bioinformatics, transcriptomics/ genetic analyses, and basic programming/scripting in R and/or python.</p>
<p>Utfyllende kursomtale</p>	<p>Supplementary course content</p>
<p>Inngår i opplæringsdel</p> <p>Anbefales som del av opplæringsdelen for PhD-kandidater knyttet til Forskerskolen til Neuro-SysMed.</p> <p>Kurset anbefales særlig til studenter ved slutten av Mastergraden, og PhD- kandidater ved deres første studieår. Men PhD- kandidater i senere</p>	<p>Part of training component</p> <p>Recommended as part of the training for PhD candidates affiliated with the Research School of Neuro-SysMed</p> <p>The course is highly recommended for Master students towards the end of their degree, and PhD student in their first year. However, PhD students in more progressed stages of their research and postdocs will also greatly benefit from this course.</p>

<p>fase av PhD- forløpet vil også ha stor gevinst av dette kurset.</p>	
<p>Litteratur Litteraturliste vil bli distribuert til deltakerne flere uker før kurset starter.</p>	<p>Reading list The list of scientific papers will be provided several weeks prior to the beginning of the course.</p>
<p>Fagleg overlapp Kurset vil fokusere på real-life anvendelse av data, som ikkje er dekket ved andre kurs ved uiB.</p>	<p>Course overlap The course will be focusing on real-life applications of the material, which is not covered by any of the existing courses.</p>
<p>Innleiarar Dr. Kim Brügger Dr. Fiona Dick Dr. Gonzalo Nido Dr. Lilah Toker</p> <p>Seminarer: Inviterte forelesere</p>	<p>Lecturers Dr. Kim Brügger Dr. Fiona Dick Dr. Gonzalo Nido Dr. Lilah Toker</p> <p>Seminars: Invited speakers</p>

Mal for forside til emnebeskrivingar ved UiB:

Emnebeskriving for (Namn på emnet, nynorsk)

..... (Navn på emnet,, bokmål)

..... (Name of the course, English)

Godkjenning:

Emnebeskrivinga er godkjend av (Fakultetet brukar nemningar for godkjenningsorgan i samsvar med eigen praksis.):

Programutvalget:(dd.mm.år)

Institutt for :(dd.mm.år)

..... fakultet:(dd.mm.år)

*Emnebeskrivinga vart justert:(dd.mm.år) av
.....*

Evaluering:

Emnet vart sist evaluert:(dd.mm.år)

Neste planlagde evaluering:(dd.mm.år)

Neuro-SysMed Course: Data analysis in medical research (Medical bioinformatics)

Programme due in first half of November (preliminary)

	Day 1	Day 2	Day 3
9:00-9:45	Introduction – welcome, course goals, and general objectives	Seminar - TBA	Seminar – Clinical studies
10:00-10:45	Seminar - Experimental design in clinical settings/Wet lab	RNA-seq principles: from raw data to manuscript	Genome sequencing (principles).
11:00-11:45	Metadata wrangling – dos and don'ts with metadata creation, pre-processing and analyses	RNA-seq data: finding structure in expression data	Variant classification and interpretation
Lunch and discussion -			
12:00-12:45	Hands-on Metadata wrangling	Hands-on: RNA-seq data analysis I	Genome sequencing
13:00-13:45			Hands-on
14:00-14:45	Seminar – Clinical diagnostics	Linear models and covariate inclusion	Student presentations (1)
15:00-15:45	Management of sensitive data	Principles of data integration	Student presentations (2)
15:45-16:00			Closing remarks

DET MEDISINSKE FAKULTET

PROGRAMUTVALGET FOR FORSKERUTDANNING

MØTE 06.04.2022

SAK 14/22

Handlingsplanen for forskerutdanning

Hva saken gjelder

Handlingsplanene er en overordnet rettesnor for fakultetets prioriteringer og satsinger. Det medisinske fakultet sin handlingsplan for forskerutdanning er forankret i UiBs Handlingsplan for perioden 2018-2022. Fakultetet har satt i gang arbeid med å oppdatere alle handlingsplanene våren 2022. Fakultetsadministrasjonen, visedekan, forskerlinjeleder, og grunnkursansvarlig har oppdatert handlingsplanen for perioden 2022-2026.

Forslag til vedtak

Programutvalg for forskerutdanning tar handlingsplanen til etterretning.

Vedlegg

- Handlingsplanen for forskerutdanning 2018-2022
- Utkast til handlingsplanen for forskerutdanning 2022-2026

HAJA/ 30.03.2022

HANDLINGSPLAN FOR FORSKERUTDANNING

HANDLINGSPLAN 2018–2022 // DET MEDISINSKE FAKULTETET
UNIVERSITETET I BERGEN

FORSKERUTDANNING

Det medisinske fakultet (MED) sin handlingsplan for forskerutdanning er forankret i UiBs Handlingsplan for perioden 2016–2022. Handlingsplanen tar også utgangspunkt i de dokumenter som EUA-CDE publiserte i 2005, 2010, og 2015 (Salzburg I, II, III), samt den ORPHEUS labeling som fakultetet fikk i 2016.

Gjennom følgende mål og innsatsområder skal forskerutdanningen ved MED oppnå sine strategiske målsetninger. For å nå disse mål er det viktig at vi også samhandler godt med helseforetaket (HUS) og øvrige regionale samarbeidspartnere.

REKRUTTERING OG AKADEMISK UTVIKLING FOR DOKTORGRADSKANDIDATER

MÅL	TILTAK
1. Vi skal rekruttere de fremste forskningstalentene til ph.d.-programmet og bidra til at de får en akademisk utvikling som forbereder dem til en tilpasset fremtidig karriere. MEDs disputerte kandidater skal være i forskningsfronten innenfor sitt fagområde.	<ol style="list-style-type: none">1. Legge til rette for god rekruttering til forskerlinjen i profesjonsfagene – primært medisin og odontologi.2. Markedsføring av våre stipendiatstillinger internasjonalt.3. Arbeide for at opptakskriteriene til ph.d.-programmet er hensiktsmessige.4. Kandidatene skal veiledes av forskere som er aktive i sine fagmiljøer.5. MED skal videreutvikle sitt kvalitetssikringssystem for forskerutdanningen kfr. det nye ph.d.-programmet.6. Vi skal videreutvikle MEDs etikkopplæring for ph.d.-kandidater.7. Vi skal utvikle kurs i akademisk skriving med utgangspunkt i Vancouver-konvensjonen for vitenskapelig forfatterskap og publisering.8. MED skal fortsette sin satsing på forskerskoler.9. Våre ph.d. kandidater skal tilhøre forskningsgrupper.10. Vi skal dele ut pris(er) til årets beste ph.d. avhandling(er).

KARRIEREUTVIKLING FOR DOKTORGRADSKANDIDATER

MÅL	TILTAK
2. Våre ph.d.-kandidater skal gis kunnskap om karriereutvikling både innen akademisk og i arbeidsmarkedet for øvrig (hele arbeidsmarkedets behov for forsknings- og utviklingskompetanse).	<ol style="list-style-type: none">1. Gjennomføre alumnisurveys for å kartlegge kandidatenes karriere og deres tilfredshet med forskerutdanningen.2. MED skal gjennomføre en årlig karrieredag.3. MED skal utvikle kurs i hvordan skrive gode søknader om forskningsmidler.4. MED skal utvikle kurs i bibliometri og publisering.5. Våre stipendiater skal inviteres til årlige medarbeidersamtaler (kfr. karriereplan).6. Promotere forskerutdanningen (også nærings- og offentlig-ph.d.) mot arbeidsmarkedet.7. MEDs doktorgradskandidater skal få tilbud om pedagogikkurs.8. Pliktarbeidet (4-årige stipend) skal være relevant og gi uttelling i forhold til fremtidig karriere.9. Vi skal oppfordre til bytte av forskningsmiljø etter endt ph.d.

DOKTORGRADSVÆILEDNING

MÅL	TILTAK
3. MEDs doktorgradsveiledere skal ha kurstilbud i doktorgradsveiledning av høy kvalitet og med tilstrekkelig kapasitet. Vi skal styrke veilederopplæring og bevisstgjøring av veileders ansvar.	<ol style="list-style-type: none">1. Vi skal videreutvikle det obligatoriske e-læringskurset med tanke på regler, retningslinjer og prosedyrer for forskerutdanningen.2. Vi skal utvikle fagrelevante seminaropplegg for erfaringsutveksling og kompetansebygging innenfor doktorgradsveiledning.3. Vi skal tilby kortere temabaserte frokost-/lunsjseminarer for veiledere.

INTERNASJONALISERING

MÅL	TILTAK
4. Kandidatene skal gis muligheter til internasjonale forskningsopphold og nettverksutvikling. Et årlig økende antall av kandidatene skal ha internasjonalt forskningsopphold av varighet lengre enn én måned i sin doktorgradsperiode	<ol style="list-style-type: none">1. MED vil utarbeide en veileder for utenlandsopphold for ph.d.-kandidater.2. MED vil utrede en stipendordning (inkl. insentiver) for utenlandsopphold for ph.d.-kandidater.3. MED vil forbedre informasjonen om utenlandsopphold på forskerutdanningens nettsider.4. MED vil bruke nasjonale og internasjonale ordninger for å utvikle internasjonalt samarbeid om forskerutdanning, for eksempel NorDoc og ORPHEUS.5. MED vil oppmuntre kandidatene til deltagelse på internasjonale fagkonferanser og forskerkurs, for eksempel NorDoc.6. Forbedre informasjonen om internasjonale ph.d.-kurs.

INNOVASJON

MÅL	TILTAK
5. Forskerutdanningen skal bidra til at offentlige og private bedrifter øker sin innovasjons- og forskningskompetanse (forskningsdrevet innovasjon) og motivere til entreprenørskap.	<ol style="list-style-type: none">1. Promotere nærings- og offentlig-ph.d.-ordningen til regionale og nasjonale bedrifter.2. Forskerutdanning skal være en sentral komponent i MEDs sentre for forskningsdrevet innovasjon (SFI).3. Utrede en ordning i samarbeid med BTO om inkubatorplasser for fullførte ph.d.-prosjekt som har innovasjon og kommersielt potensiale.4. Utvikle innovasjonskurs for doktorgradskandidater.5. Etableringsstipend/program for kandidater som har en forskningsbasert idé med forretningspotensiale (løst basert på NFRs FORNY-program).

HANDLINGSPLAN FOR FORSKERUTDANNING

HANDLINGSPLAN 2022-2026 // DET MEDISINSKE FAKULTET
UNIVERSITETET I BERGEN

REKRUTTERING

Mål	Tiltak
Vi skal rekruttere og utvikle kritisk tenkende, selvstendige og innovative forskningstalenter og bidra til deres fremtidige karriere innen akademia, helsesektoren og industri.	<ol style="list-style-type: none">1. Legge til rette for god rekruttering til forskerlinjen ved å satse på gode finansieringsordninger som øker tilbud og aktiviteter som vekker interesse for forskerlinjen hos medisin og odontologistudenter2. Markedsføre våre stipendiatstillinger ved å synliggjøre utlysningene, fagområdene og å reklamere bredt på nasjonale og internasjonale plattformer.3. Effektivisere opptakene ved å innføre digitalt opptak. Innføre opptakskomite for alle.4. Tidlig oppfølging og forankring ved å sikre at 3 måneders residensplikt gjennomføres og at det er en god mottaksordning i løpet av de første 6 månedene.5. Vi skal gjennomføre oppstartsseminar for alle nye kandidater en gang i året.6. Alle kandidater skal registreres i forskerskoler som bidrar til å øke tilhørighet, trivsel, god psykisk helse og faglig utvikling.

AKADEMISK- OG KARRIEREUTVIKLING

Mål	Tiltak
Våre ph.d.-kandidater skal informeres om karriereveier i og utenfor academia, og oppfordres til å utforme en karriereplan.	<ol style="list-style-type: none">1. Vi skal vektlegge at kandidater utvikler kritisk tenkning, selvstendighet og evne til å formulere vitenskapelige problemstillinger.<ol style="list-style-type: none">i) Kandidatene oppfordres til å skrive førsteutkast til prosjektbeskrivelser, manuskripter og stå for formidling av resultater til allmenheten.ii) Vi skal sørge for at vi alltid har et tilbud om kurs i akademisk skriving, med utgangspunkt i Vancouver-konvensjonen for vitenskapelig forfatterskap og publisering.iii) Vi skal tilby kurs i pedagogikk og søknadsskriving2. Vi skal ha en etikkopplæring som er oppdatert på de etiske problemstillinger i forskningen og deres innvirkning på samfunnet for øvrig.3. Vi skal gjennomføre en årlig karrieredag med varierte og oppdaterte tema4. Vi skal samarbeide med UiB FERD og oppmuntre kandidatene til å tidlig identifisere styrker og overførbare ferdigheter.5. Vi skal øke bevisstheten rundt bærekraft i yrkesutøvelse og arbeidsmetoder, og redusere avfall og overdreven ressursbruk.6. Pliktarbeidet (4-årige stipend) skal være relevant og gi uttelling i forhold til fremtidig karriere.7. Vi skal oppfordre til bytte av forskningsmiljø etter endt ph.d. grad for å oppnå større selvstendighet.8. Vi skal tilby medarbeidersamtaler/oppfølgingssamtaler for alle kandidater for å sikre faglig fremdrift, utviklingsmuligheter og integrering i faglig miljø.9. Vi skal gjennomføre alumnisurveys for å kartlegge kandidatenes karriere og deres tilfredshet med veiledning og forskerutdanningen.

DOKTORGRADSVEILEDNING

Mål	Tiltak
MEDs veiledere skal gjennomføre et veiledningskurs som inneholder grunnleggende informasjon om MEDs doktorgradsprogram. Vi skal styrke veilederopplæring og bevisstgjøring av veileders ansvar.	<ol style="list-style-type: none">1. Veilederkurset skal til enhver tid være oppdatert i henhold til gjeldende ordninger og reglement.2. Kandidatene skal veiledes av fagmiljø som har forskere med god veiledningskompetanse. Veiledningen må ta utgangspunkt i kandidatenes behov.3. Vi skal fortsette å tilby fagrelevante og aktuelle seminaropplegg (heldagsseminar, frokost og lunsj) for erfaringsutveksling og kompetansebygging innenfor doktorgradsveiledning.4. Vi skal utvikle et kvalitetssikringssystem som definerer hva som er god veiledning.

INTERNASJONALISERING

Mål	Tiltak
Kandidatene skal gis muligheter til internasjonale forskningsopphold og nettverksbygging.	<ol style="list-style-type: none">1. MED skal stimulerer til gode og hensiktsmessige utenlandsopphold for ph.d.-kandidater med tanke på tid, arbeidsoppgaver, og integrering i forskningsmiljøet.2. MED vil fortsatt satse på en stipendordning for utenlandsopphold.3. MED vil forbedre informasjonen om og insentiver for utenlandsopphold.4. MED engasjerer seg i nasjonale og internasjonale ordninger for å utvikle internasjonalt samarbeid om forskerutdanning, for eksempel NorDoc og ORPHEUS.5. MED vil oppmuntre kandidatene til deltagelse på internasjonale fagkonferanser og forskerkurs, f.eks. NorDoc.6. MED vil bevisstgjøre kandidatene på bærekraftig og miljøansvarlig internasjonalisering.

INNOVASJON

Mål	Tiltak
Forskerutdanningen skal bidra til nyskaping og motivere til entreprenørskap.	<ol style="list-style-type: none">1. Vi skal promotere nærings- og offentlig-ph.d.-ordningen til regionale og nasjonale bedrifter.2. Vi skal bidra til at forskerutdanning er en sentral komponent i MEDs sentre for forskningsdrevet innovasjon (SFI).3. Vi skal samarbeide med EITRI om inkubatorplasser for ph.d.-prosjekt som har innovasjon og kommersielt potensiale.4. Vi skal motivere ph.d.-kandidater til å ta innovasjonskurs og muligheter for entreprenørskap i ph.d.-prosjektet.5. Vi skal stimulere ph.d.-kandidater til å søke UiB idé, NFR Unge forskertalenter og EU på prosjekter med forretningspotensiale.6. Vi skal dele ut pris(er) til årets beste nyskapende ph.d. avhandling(er).

Nasjonalt forskningsdekanmøte 24.-25. mars 2022*Hvilke systemer fins for kvalitetssikring av veilederkompetanse? (Martha Enger)*

Ved UiB er handlingsplanarbeid er i gang. Forskerutdanning her gjennomgår nå en ekstern programevaluering, ved Bob Harris (Karolinska og Brita Pukstad, NTNU) Vi har stort fokus på veiledning, men vi har en tendens til mye kurs og lite brukerperspektiv. Hva får dem til å oppnå de beste resultatene? Målet er å veilede dem slik at de får jobb etterpå. Hva som er en god veileder er et følsomt tema. Det er behov for solid veiledning, som generer kritisk tenkning hos kandidaten, avgrensner og finner løsninger. Kommunikasjon, tilgjengelighet, intermenneskelige forhold, interesse for kandidatens karriere? To modeller: en støttemodell hvor veileder hjelper kandidaten til å få ferdigheter og en annen «ta-vare-på»-modell; litt mer rettet mot selvutvikling og intellektuell vekst. Dette tar lengre tid. Vi må stimulere kandidaten til å finne svaret selv. Hos oss er kvalitetssikring fremdriftsrapportering (både kandidat og veileder uavhengig av hverandre) og midtveisevaluering. Ved avvik innkalles til dialogmøter. Eksterne evaluatorene stilte spørsmål om hvordan vi følger opp dette. Obligatorisk e-kurs med hovedfokus på reglement og retningslinjer, etikk og GDPR, årlig veilederseminar + veilederlunsj og frokost. Ikke noen systematisk oppfølging.

UiT- forstår problemstillingen og er på samme sted som oss. Mangler system for å dokumentere kompetansen. Obligatorisk veilederkurs. Vil gjerne være med å finne ut av dette.

UiO- i samme situasjon, men bruker det ikke opp mot enkeltsaker. Det er ikke en menneskerett å være veileder! En antallsbegrensning (6), som i begynnelsen vakte motstand og forskerne ville ha seg frabedt dette. Veiledning krever et visst antall timer per år. Karrierebyggingen blir vesentlig hemmet hvis en person skal ha all veiledningen. Det var mye diskusjon rundt dette, men det virker nå å ha sunket inn.

UiB-interne kan ikke være hovedveileder for mer enn 4 kandidater samtidig, både phd og postdoc). Møtte motbør her også.

NTNU: ikke noe tak på antall. Karrierebevisstheten er viktig, må være villig til å gi fra seg veilederroller til unge «up and coming» forskere. Vurderer ikke veilederkompetanse, ikke noe tilbakemelding på hvordan veileder har vært. Arrangerer kurs og veilederseminarer. Har en skriftlig avtale. Dette er et løp som trenger ulik veiledning underveis. Savner det å fange opp førstegangsveilederen, disse trenger ulik støtte i forhold til de erfarne. Forventningsavklaring er viktig.

Viktig å sette sammen et team med forskjellige egenskaper, rollen har utviklet seg over tid. Også det psykososiale må ivaretas. Ofte to sider av saken ved konflikter, dette må vi være bevisst.

UiT-hvordan følge opp saker som blir flagget i midtveis. Det har en effekt at prodekan blander seg inn og følger opp. Vurderer å delegere oppfølging til instituttene. Skal vi stille krav til at hovedveileder er «innomhus»? Ingen kontroll på kompetanse blant veilederne på sykehuset.

UiB tak på 4 veiledere, behov for mer enn to må begrunnes særskilt.

Ekstremt viktig at veileder ikke er stipendiatens leder. En annen enn veileder bør ha medarbeidersamtale.

Hvilke «onboardingsystemer» brukes for ph.d.-kandidater?

En prosess som er innført ved UiB, bidrar til mer tilfredsstilte medarbeidere, større mestringfølelse. Gir nyansatte et godt mottak! HR sitt ansvar.

Vi har ikke dette for alle våre kandidater, kun de som er tilsatt ved fakultetet. Pliktarbeid gjøres ulikt fra institutt til institutt. Vi ønsker oss et generisk opplegg for dette. Ikke-tilsatte kandidater skal tilbys en oppfølgingssamtale.

NTNU- Institutt for samfunnsmedisin – har lagt mye vekt på onboarding. Oppstartssamtale, skiller ikke mellom hvor de er tilsatt. Ansatte har både veiledning og personaloppfølging. Eksterne har kun veiledning. Har god erfaring med slik onboarding, dette er ofte den første ordentlige jobben de har. Det er stor forskjell på behov ut ifra hvor de kommer fra. Ofte eierskapskonflikter, kulturkrasj og forventningskrasj. Viktig å avklare saker på forhånd, sammen med personalleder. Praktiserer «Åpen dør» politikk. Lurt å begynne med stipendiatene da disse er mest sårbare.

UiO- parallelle linjer med samme person (både OUS og UiO).

Generelt på UiB – ikke flink med mottak av nye (spesielt utenlandske). Bør arrangere aktiviteter med familier.

UiT har et lignende onboardingssystem som UiB, men skreddersys individuelt, men overordnet rammeverk er likt. Kun tilsatte.